De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 52. KAAPSTAD, DONDERDAG, 16 FEBRUARIJ, 1882. NO. 4,798

UNION LIJN.

KONINKLIJKE MAILDIENST

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoomboeten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via MADEIRA, om den anderen DINGSDAG, te St. HELENA en ASCENSION aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Om de Veertien Dagen een Extra Boot tusschen de Maalbooten in.

TROJAN, Kapt. COXWELL, 28 Feb.
ANGLIAN, Kapt. OWEN, 8 Maart.
DURBAN, Kapt. WARLEIGH, 14 Maart.
SPARTAN, Kapt. DRAPER, 28 Maart.
GERMAN, Kapt. WAIT, 5 April.
ARAB, Kapt. CAINES, 11 April.
ATHENIAN, Kapt. ———, 20 April.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij WEKELLIJKS, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de "Union" Maatschappij.

THOS. E. FULLER,
Direkteur-Generaal voor Zuid-Afrika.

Naar Mosselbaai, Algoabaai en de Kowie

DE Kon. Maalstoomboot DURBAN, H. S. WARLEIGH, Gezagvoeder, omtrent 17 dezer van Engeland verwacht zal als boven vertrekken zoo spoedig mogelijk na het ontlasten harer plaatselijke lading.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Port Natal en Delagoabaai, aanleggende te Mosselbaai, Algoabaai en Oost Londen.

DE Kon. Maalstoomboot ASIATIC, H. J. N. HARRISON, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken zoo spoedig mogelijk na de aankomst van de DURBAN van Engeland.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Stoombootmaatschappij "Union."

Naar Algoabaai, Oost Londen en Natal.

DE Kon. Maalstoomboot ANGLIAN, H. OWEN, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op heden (Donderdag,) te 12 ure 's middags. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai (Alfred Dok) niet later dan 11 uur v.m.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de "Union" Stoombootmaatschappij.

Naar Engeland via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot TROJAN, C. D. COXWELL, Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op Dingsdag, 28 dezer, om 4 uur n.m. Na 12 uur 's middags op den zeildag zal geene lading aangenomen worden. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai (Alfred Dok), niet later dan 3 uur 's namiddags

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Stoombootmaatschappij "Union."

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoomboeten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent, tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

1882.
Febr. 21.—BALMORAL CASTLE, Kapt. J. C. WINCHESTER.
Extra St.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. J. HAWSON.
Maart 7.—CONWAY CASTLE, Kapt. JEFFREYS, R.N.R.
Maart 21.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. E. JONES, R.N.R.
April 4.—KINFAUNS CASTLE, Kapt. A. WINCHESTER.
Extra St.—DUBLIN CASTLE, Kapt. R. DUNCAN.

ANDERSON & MURISON,
Agenten.

DOODBERIGT.

OP den 9den Febr. trof ons ten derden male een zwaren slag, door ons eenig en teeder geliefd dochtertje, CATHARINA WILHELMIE MAGDALENA, door den dood af te geven, in den ouderdom van 1 jaar en 11 maanden. Hoe donker de wolk, hoe bitter de kelk ook zij, toch is het ons een troost, dat Gods Vaderhand de kelk voor ons heeft ingeschonken.

"Geduld mijn ziel, eens komt de tijd,
Dat g' in het licht der eenwigheid
Gods groote werken zult verstaan
En zeggen: Hij heeft welgedaan."

Hiermede brengen wij onzen hartelijken dank aan Ds. Moorrees, Rabie en echtgenoote, met de vele andere vrienden, voor hunne hulp en deelneming in onze bezoeking.

D. J. JOUBERT.
C. W. M. JOUBERT.

Malmesbury, 9 Febr. 1882.

UIT NAAM DER GEZAMENLIJK KEKINDEREN, wordt aan Familie en Vrienden bekend gemaakt, dat hunne teedergeliefde Moeder, Mejufv. SUSANNA JOHANNA LÖTER, Wed. van Wijlen den Heer ALBERTUS SAMUEL ERNST SMITH, op Zondag, den 12den Februarij, overleden is, in den ouderdom van 55 jaren en 17 dagen. Diep betreurd.

G. SMITH,
A. SMITH,
H. SMITH.

14 Paarden (Ruins)
10 do (Merries)
6 Ezels.

Op Woensdag, 22 dezer

ZULLEN opgemelde PAARDEN en EZELS te KLAPMUTS STATIE per publieke veiling worden verkocht

H. GEBHARD.

Paarl, 15 Feb. 1882.
DE VILLIERS FAURE & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

TE HEXRIVIER OOST

OP VRIJDAG,

Den 24sten Februarij, 1882,
's Morgens ten 9 ure.

De Onderteekende, zijne plaats uit de hand verkocht hebbende, zal publiek doen verkoopen op bovengenoemde plaats en datum:—

1.—Levende Have.

75 Aanteel Beesten, 45 Jonge Vaarzen, 25 Jonge Bastard Ossen, 10 Slachtkoeien, 2 Oprechte Bullen, 12 Fraaie Merries (met en zonder Veulens), 6 Jonge Paarden, 5 Ruinpaarden (geleerd) en 10 Varkens.

II.—Boerderij-Gereedschaap.

1 Open Wagen op Veeren, 1 Schotsche Kar, 1 Buggy, 1 Span Tuigen, 3 Ploegen, 2 Eggen, enz., enz.

Voorts:

Huisraad in soorten, als Tafels, Stoelen, Sideboard, Voorkamer Zet, Ronde Tafel, Chiffoniere, Kleedekasten, Wasch- en Kleedtafels, IJzeren Ledekanten en Katels, Lampen, Schilderijen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz., enz.

Eindelijk:

400 Mud Garst, 40 Mud Koren, eene groote hoeveelheid Kaf en wat verder op den dag der Verkooping zal worden aangeboden.

Tot gerief van Koopers zal er een Speciale Trein loopen op den dag der Verkooping van Worcester naar Hexrivier Oost en terug; de Trein zal Worcester Statie verlaten 's morgens ten Half Zeven ure precies.

Ververschingen zullen worden verschaft.

Wouter de Vos, W.zoon.
Worcester, den 6den Februarij 1882.

DE VOS & THERON,
Vendu-Administrateurs.

In de Boedels van de Wel-Edele. Heeren JOHANNES CHRISTIAAN JACOBUS BRAND en GIDEON JOZUA ROSSOUW.

DE Ondergeteekende zal Publiek Verkoopen, op

WOENSDAG, 1 MAART E.K.,

TER PLAATSE

KLEIGAT,

DIST. PIQUETBERG,

De volgende Bezittingen tot voormelde Boedels behoorende, nam.:

I.—1 Stel Eetkamer Meubelen
1 „ Slaapkamer do.
1 „ Keukengereedschap
15 Varkens, 2 Halfamen, Graven
1 Vracht Havergerven, 1 Paard
1 Wagen, 1 Kar, 1 Span Tuigen
2 Zwingels met Touwen
1 Zadel en Toom, 1 Geweer, 1 Span Jukken met Touw
1 Kist Gereedschappen
1 Naaibank

Den te veld staanden Tabaks en Boontjes Oogst.

II.—3 Stoelekens, 1 Groote Kist, 1 Halfaam
2 Emmers, 1 Wagen, 1 do., 3 Beestenvellen, 1 Geweer
1 Varken, 3 Mudden Rog, Jukken, Trektouw, Riemen.
1 Merrie, 2 Ploegen, 1 Kleederkast, 3 Eendjes, 1 Koe en Kalf

Den Tabak en Pompoen Oogst.

POMPOENKOEKIES!

EMILE H. VAN NOORDEN.

Vendu-Kantoor,
Piquetberg, 2 Feb. 1882.

GROENEPUNT.

NED. GER. KERK.

BAZAAR

ONDER
BESCHERMING VAN

LADY ROBINSON,

METROPOLITAN HALL,
KAAPSTAD,

Donderdag 16 dezer,

VAN 10 UUR 'S MORGENS
TOT 10 UUR 'S AVONDS.

GETROUWD, te Wellington, op Woensdag, 8 Februarij, PETRUS JOHANNES PENTZ, P. J.zn., met Jongejufvrouw GEERTRUIDA JOHANNA BRINK, dochter van den heer J. M. BRINK, van Wellington.

BERIGT.

DR. HOFFMAN wenscht aan het geeerd PUBLIEK van de PAARL en Omstreken bekend te maken, dat hij zich als Geneesheer aan de Paarl gevestigd heeft. Hij is dagelijks te zien ten huize van den Wel-Ed. Heer B. DU PLESSIS nabij de W. P. Bank.

BELANGRIJKE

PUBLIEKE VERKOOPING

OP DE PLAATS

"BLAAUWBLOMMETJESKLOOF,"

NABIJ
KLIPHEUVEL STATIE.
VAN

Paarden, Ezels, Aanteelvee, Boerderijgereedschap, Huismeubelen, enz., enz.

DE Ondergeteekende, zijne Plaats voor acht jaren Verhuurd hebbende, zal Publiek doen Verkoopen, zonder Reserve,

Op Donderdag, 23 Febr.,

(EN INDIEN NOODIG OOK OP DEN VOLGENDEN DAG),
EN NIET OP 1 MAART ZOO ALS VROEGER VERMELD.

No. 1. LEVENDE HAVE (PAARDEN EN EZELS):

1 Paar Gedresseerde Schimmel Koetspaarden (Hengsten), 3 jaren oud, geteeld bij wijlen den heer MELCK, uit de Roadster Silver Thorn
1 Paar Schimmel Ruins, 6 jaren oud, bekend als de beste in het distrikt
1 Paar Bruine Ruins, 6 jaren oud, goed Gedresseerd
3 Jonge Hengsten, uit het ingevoerde volbloed Paard "Crossfire"
3 Uitmuntende Rijpaarden, waaronder 1 Schimmel Juffrouws Paard
20 Extra Goedgeteelde Merries, met en zonder Veulens, 5 Ezel Veulens
20 Extra Goedgedresseerde Ezels, van 3 tot 6 jaren oud
1 Beproefde Ezelhengst.

No. 2. AANTEELVEE, STRUISVOGELS, ENZ.:

70 Aanteelbeesten, van best Melkgevend ras, waaronder 34 Vaarzen zijn, getrokken uit den ingevoerden Bul "Hector"
10 Vette Slagtossen
500 Aanteelschapen, in extra conditie
120 Groote en Vette Kapater Bokken
30 Aanteel Bokken
20 Vette Varkens
35 Struisvogels, waarvan 2 paar beproefde Broeivogels zijn.

No. 3. BOERDERIJGEREEDSCHAP:

3 Bokwagens
1 Kap Wagen
1 Schotsche Kar
2 Kapkarren op Veeren, (1 door COOPER gemaakt)
1 Waterkar
5 Dubbele-Voor Howard's Ploegen
1 Braakland Eg
1 IJzeren Eg
2 Houten do.
1 Stoom Dorschmachin, (18 Paardenkracht), door CLAYTON & SHUTTLEWORTH, in extra werkende orde
1 Hydraulische Hooipers, geheel Nieuw
1 Voermachine
1 Patente Schaal
1 Schroef
1 Slijpsteen
3 Span Wagen Tuigen
3 Span Ploeg Tuigen
6 Trekken Zwingels en Kettings, Graven, Pikken, Manden en wat verder tot eene complete Boerderij behoort.

No. 4. HUISMEUBELEN:

1 Ronde Tafel
2 Kleine do.
1 Dozijn Mahoniehouten Stoelen
1 Sofa
1 Set Stoelen met Groen
1 Piano en Stoel
2 Dozijn Stinkhouten en 1 doz. Amerikaansche Stoelen
1 Buffet
1 Groote Spiegel, Mahoniehouten en andere Ledekanten
3 Set Aanzettafels, van 4 ieder, Mahoniehouten Wasch- en Kleedtafels
2 Eet Serviezen, Koekstanders, Champagne-, Jelly- en Custaardkelkjes, Wijn- en Bierglazen, Lampen, Keukengereedschap, enz., enz.

EINDELIJK:

150 Mud Du Toit's Koren
150 „ Bengaalsch do.
6 „ Vroege Garst.

En wat verder zal worden aangeboden.

ALBERTUS LAUBSCHER.

Paarl, 24 Januarij 1882.

Ververschingen en vrij vervoer van Klipheuvel Statie zullen verschaft worden.

DE VILLIERS FAURE, & Co., Afslagers.

AMERIKAANSCHE RIJTUIGEN.

DE Ondergeteekenden, Koloniale Agenten voor de heeren HENRY HOOKER & Co., de vermaarde Rijtuigfabrikanten te New Haven, Conn. V.S.A., ontvangen per *Deveti Dubrovacni* en *Dauban*, van New York, eene bezending van

De Heeren HOOKER & Co's RIJTUIGEN.

Deze zijn gemaakt opzettelijk voor de behoeften van de Kaap en onder onmiddelijk toezigt van een heer uit de Kolonie, gedurende een bezoek, onlangs aan aan Amerika gebragt.

DEZE BEZENDING BESTAAT UIT:

Saxons met Verhemelte, 3 Veeren, Langstok en Boom.
Barouchettes met Vouwkap, 3 Veeren.
Saxonians met do., 3 Veeren.
Engelsche Barouchettes, met do., 4 Veeren.
Wagonnettes, met do., 4 Veeren.

De Agenten noodigen belangstellenden uit, deze Rijtuigen persoonlijk te komen bezigtigen, wel verzekerd, dat geen ander fabrikaat hiermede kan vergeleken worden.

A. ZIERVOGEL & Co.

Agenten voor Kaapstad.

Verdere bijzonderheden zijn te vernemen bij

de Heeren JOHAN JANSEN & Co.,

Bank Chambers, St. Georgestraat, Kaapstad.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE HEER JAN P. BASSON, zijne Woonplaats "Kleinvallei," in deze Afdeeling, uit de hand Verkocht hebbende, heeft den Ondergeteekenden gelast, om op bovengemelde Plaats,

OP MAANDAG, 20 FEB. E.K.,

PUBLIEK TE VERKOOPEN AL ZIJNE

LEVENDE HAVE

EN

LOSSE GOEDEREN,

EN

BOERDERIJGEREEDSCHAP,

ALS,

I. LEVENDE HAVE:

9 Ezels
5 Merries
2 Paren Karpaarden
1 Rijpaard
15 Aanteelbeesten
300 Merino Schapen
30 Varkens.

II. Losse Goederen en Boerderijgereedschap:

1 Bokwagen, 1 Paardenwagen
1 Kapkar op Veeren, 1 Bakkar op Veeren
1 Open Kar op Veeren, 3 Span Tuigen
1 Paar Kartuigen, 1 Drie-Voor Ploeg
1 Dubbele Ransoms en 2 Enkele Howard's Ploegen, 1 Egge, Zwingels, Riemen, Jukken, Graven, Pikken, Vloergereedschap.

III. ALSOOK:

100 Mudden Haver
10 Do. Koren.

IV. HUISRAAD,

ALS:

Tafels, Stoelen, Bedden, Kasten, Kisten, en wat nog verder zal worden voorgebragt.

J. P. BASSON.

Malmesbury, 4 Feb. 1882.

J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

HOTEL

VAN DE

EERSTE KLASSE,

Meubelen, Paarden, Karren, enz.,

TE

SOMERSET WEST.

T WORDEN VERKOCHT BIJ PUBLIEKE VENDUTIE.

Op Maandag, 27 Feb.

DE HEER JOHN ROGERS, een Etablissement te Stellenbosch gekocht hebbende, heeft de Ondergeteekenden belast met den Publieken Verkoop van zijn welbekend Eigendom te Somerset West, namelijk,

HET "QUEEN'S HOTEL".

Dit Eigendom bestaat uit het Hotel, bevattende Groote Eetzaal, Twee Zitkamers, Acht Slaapkamers, Keuken, Dispens, Bediendendenvertrekken, Badhuis, Koetshuis, Stalling voor 50 Paarden, enz., Grooten Tuin van omtrent Vier Acres;

ALSMEDE:

BUFFET-EN BILLIARDKAMER.

Het Huis geniet volle Privileges, en in verband met het Hotel wordt een voordeelige affaire gedreven in de Tapperij.

Door den tegenwoordigen Eigenaar worden winstgevende zaken gedaan met het vervoeren van Passagiers naar en van de naburige lokaliteiten.

De voorgestelde Spoorverlenging, die bijkans door dit Eigendom passeert, zal deszelfs waarde grootelijks verhoogen.

Buiten het VASTE GOED zullen ook worden verkocht de MEUBELEN, bestaande uit Tafels, Stoelen, Spiegels, Piano, Schilderijen, Tapijten, Dineertafel, waaraan 30 Personen kunnen plaats nemen, en de gewone Verscheidenheid Slaapkamer Meubelen, Keukengereedschap, enz., enz.

ALSOOK

PAARDEN, TUIG, KARREN, ENZ.:

De Verkooping te beginnen om 11 uur v.m. met het VASTE EIGENDOM.

Voor Ververschingen zal worden gezorgd.

LIBERAAL BONUS.

Alle verdere verlangde bijzonderheden zijn te vernemen bij den heer ROGERS, bij de Afslagers, of bij de Ondergeteekenden.

JONES, COSNET & BALL,
Agenten voor de Verkooping.

De Heeren J. MADER & Co., Afslagers

KENNISGEVING.

ALLE BURGERS in de Buitendistrikten of in Kaapstad, die in den jongsten Oorlog in de Transkei gediend hebben, en die verlangend zijn het hun toekomende Vee- en Buitgeld te ontvangen, gelieven zich bij brief of anderzins aan te melden bij V. S. WAHL & Co., door wie hunne belangen zonder uitstel zullen worden behartigd.

V. S. WAHL & Co.,
Algemeene Agenten.

Hoek van Hout- en Burgstraat,
Kaapstad.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekenden, daartoe behoorlijk gelast door den heer C. H. REEDER, van "Middelpost," aan Riebeek's Kasteel, in deze Afdeeling, zullen voor zijne rekening op

Dingsdag, 21 Feb. a.s.,

Op zijne Woonplaats boven gemeld, publiek verkoopen:

LEVENDE HAVE:

5 Gedresseerde Ezels
2 Eerste Klasse Karmerries, beiden "bezet"
1 Extra Rij- en Trekpaard "Ruin"
15 Jonge Merino Ooijen
8 Extra Rammen
16 Varkens.

LOSSE GOEDEREN:

1 Open Wagen, 1 Kar op Veeren, 1 Paar Leeren en Buikplanken, 1 Span Wagentuigen, 1 Paar Achtertuigen, Ploegtuigen, Kettings en Zwingels, 1 Dubbele- en 1 Enkele-voor Ploeg, Een 4-Paarden Egge, Voor- en Achterleer, 1 Kruiwagen, Schoppen, Graven en Pikken, Balies, Halfaam en Anker, 1 Stel Gebreide Velzakken, Streepzakken, Vloergereedschap, Zweepen en Stokken, "1 Nieuwe Naaibank," 1 Onder en Boven Wagenzeil, Senzen, 1 Zeilkrib, Kisten en Kasten, en wat verder zal worden aangeboden.

C. H. REEDER.

Malmesbury, 7 Feb. 1882.

J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

AFDEELINGSRAAD

VAN

MALMESBURY.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving, dat door den Afdeelingsraad van Malmesbury Tenders worden aangevraagd voor het herstellen van de volgende Sektien van Wegen in deze Afdeeling, namelijk:—

Van Malmesbury	naar	Dieprivier	omtrent 20 mijlen
„	do.	„ de Piketbergsche Brug	omtrent 35 mijlen
„	do.	„ de Mosselbanksrivier,	omtrent 20 mijlen
„	do.	„ de Paarlsche Grensscheiding,	omtrent 20 mijlen
„	do.	„ Hopefield,	omtrent 40 mijlen
„	do.	„ Twist over Rainierspas,	omtrent 15 mijlen
„	Darling	„ Mamre, en van daarnaar de Grensscheiding der Afdeeling, nabij Papkuilsfontein,	omtrent 22 mijlen
„	Klavervlei	„ Riebeek West, van daar naar Twist,	omtrent 15 mijlen.

Degenen die Tenderen gelieven den prijs op te geven voor iedere Sektie voor herstellingen, als ook voor het opnieuw met Gruis bedekken *per vierkante yard*, en wel voor den tijd van *één* en van *twee* jaren. Ook wordt hun verzocht de namen op te geven van twee Borgen als sekuriteit voor de behoorlijke nakoming van het kontrakt.

De Tenders moeten ingezonden worden vóór of op den 6den MAART aanst., onder adres aan den Secretaris en op den omslag gemerkt "Tenders for repairs of Roads."

De laagste of een andere Tender niet noodwendig te worden aangenomen.

Op last,
JOHN F. FOULKES,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Malmesbury, 10 Feb. 1882.

Publieke Verkooping

VAN EEN

KOSTBAAR HUIS EN ERF

TE

WORCESTER.

DE Ondergeteekende zal op *Zaturdag den 18den Februarij* laten Verkoopen zijn Vruchtbaar Erf, beplant met allerlei soorten Vruchtboomen, Wijngaard, enz. Het Huis bevat zeven Vertrekken, met ruime Dispens en Kombuis, groote Zolders, Stal en Wagenhuis annex, dat thans voor Wagenmakerswinkel gebruikt wordt, met uitzigt op de Pachtlanden.

Alsmede alle soorten Huisraad, waaronder een extra Harmonium.

M. J. DE KOOK.

Worcester, 26 Januarij 1882.

F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

BIJEENKOMST

VAN DE

Scherpschutters-Vereeniging

DER OOSTELIJKE DISTRIKTEN.

DE Wedstrijd om Prijzen, te worden gehouden te GRAHAMSTAD, is uitgesteld tot **Zaturdag, 8 April aanst.**, doordien het houden van de Landbouwtentoonstelling te Port Elizabeth bepaald is op 30 MAART.

DRS. JORISSEN & TOBIAS,

ADVOCATEN EN PROCUREURS,
PRETORIA, ZUID AFRIKAANSCHE REPUBLIEK,
KANTOOR, KERKPLEIN.

H. J. ZOER,

Prokureur, Notaris en Transportbezorger,
KANTOOR VAN DE
"ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND,"
ADDERLEYSTRAAT, No. 11, KAAPSTAD.

MARKTPRIJZEN.

Van 14 en 15 Februarij, 1882.

	£	s.	d.		£	s.	d.
400 lbs. Aardappelen, pr. 3 lbs.	0	13	0	—	0	18	1
350 lb. Amandelen, per lb.	0	0	2½	—	0	0	3½
Appelen, per 100	0	2	0	—	0	4	6
5 bs. Boonen, per 3 bs.	2	18	0	—	2	19	6
lb. Boter, per lb.	0	1	11½	—	0	1	11½
Druiven, per mand	0	3	6	—	0	3	10
Eenden, per stuk	0	2	4	—	0	2	4
Eijeren, per 100	0	16	0	—	0	16	4
Ganzen, per stuk	0	4	9	—	0	4	9
Hoenders, per stuk	0	2	0	—	0	2	0
330 bs. Haver,	0	8	0	—	0	9	4
49 qr. Haverg, pr. 100 lb.	0	3	0	—	0	6	0
Kool, per stuk	0	0	1	—	0	0	2½
Peren, per 100	0	3	0	—	0	4	6
Perziken, per 100	0	1	9	—	0	2	6
3 bs. Rog, per 3 bs.	1	1	1	—	1	1	1
150 bs. Uijen,	0	9	0	—	0	12	6
Watermeloenen	0	0	3½	—	0	0	11½

Dingsdag, 14 Februarij, 36 Wagens en 36 Karren.
Woensdag, 15 do. 33 do. 33 do.

NIEUWE MARKT.

Van 14 en 15 Februarij, 1882.

Aardappelen, per 3 bs.	0	12	0	—	1	0	6
Appelen,	0	2	0	—	0	7	10
Boonen, per 3 bs.	2	5	0	—	2	8	0
Biltong, per stuk	0	0	7½	—	0	1	4
Boter, per lb.	0	1	9	—	0	1	9
Beet, per bos	0	0	1½	—	0	0	2
Druiven, per mand	0	3	0	—	0	4	7
Eenden, per stuk	0	2	3	—	0	3	2
Eijeren, per 100	0	15	0	—	0	16	0
Ganzen, per stuk	0	4	0	—	0	4	6
Groene Mielies,	0	2	6	—	0	3	9
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	10
Kweeperen,	0	2	2	—	0	2	7
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0	2½
Perziken, per 100	0	1	5	—	0	10	6
Pompoenen,	0	0	2	—	0	0	6½
Pisangs, per 100	0	2	6	—	0	5	6
Peren,	0	3	5	—	0	3	8
Peterselie, per bos.	0	0	1	—	0	0	1
Patattas, per 3 bs.	0	15	0	—	0	15	0
Rozenappels	0	0	9½	—	0	0	9½
Spaanschspek,	0	0	4	—	0	0	10½
Selderij, per bos.	0	0	1½	—	0	0	2
Tomatoes	0	1	0	—	0	2	6
Uijen,	0	12	0	—	0	14	3
Vijgen, per 100	0	0	5	—	0	0	6
Watermeloenen,	0	0	3	—	0	1	5
Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVALS.

Feb. 13—Maria, Sw bk (of Soderhamn), 338 tons, E F Reitz, from Soderhamn Nov 13, 1881. Cargo, deals.

13—Waubun, Am sch (of New York), 503 tons, J W Covert, from New York Nov 25, 1881. Cargo, general. Thomson, Watson & Co, agents.

13—Th. Thoresen (of Tonsberg), 438 tons. H Tobjornson, from Cardiff Dec 10, 1881, to Bankok. Cargo, coal. C G Ackerberg, agent.

13—Adele, sch (of Cape Town), 69 tons, H Pleuss, from Saldanha Bay Feb 12. Cargo, guano. Stephan Bros, agents.

14—Deborah, sch, C Tobiassen, from Knysna. Cargo, wood. C G Ackerberg, agent.

14—Ocean, Nor ship 984 tons, (of Bergen), L Pettersen, from Cardiff 22, Dec. Cargo, coal. Wm Anderson, & Co, agents.

15—Anglian, RMSt 1,452 tons, (of Southampton), H Owen, from Plymouth 21, Jan. Cargo, general. Union Co, agents.

TABLE BAY.—DEPARTURES.

Feb. 14—Pretoria, ss, to England, via St Helena and Madeira.
14—Themis, sch, to Walwich Bay.
15—Ville De Messine, ss, to England.
15—Conway Castle, ss, to Algoa Bay.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 16 FEBRUARIJ 1882.

HET GROOTKRUIS.

De vraag, of het een ambtenaar eener onafhankelijke republiek betaamt, een ridderorde aan te nemen van Hare Majesteit de Koningin, geeft tot heel wat gedachtenwisseling aanleiding. In het licht van precedenten beschouwd kan er geen twijfel bestaan omtrent het betamelijke. Indien "vader Cats," als gezant van de Republiek der Vereenigde Nederlanden, eene ridderorde mogt aannemen van Koning Karel I, dan mag een ambtenaar van den Vrijstaat wel eene aannemen van Koningin Victoria. De Vrijstaat heeft immers geen artikel in zijne grondwet, gelijk de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, het aanvaarden van titels van onderscheiding door zijne burgers verbiedende. Ja, zegt men, maar "vader Cats" was wel ambtenaar, maar toch geen hoofd der Nederlandsche Republiek. Goed, maar is het dan geene alledaagsche zaak, dat hoofden van monarchien, dat Keizers en Koningen ridderorders, titels, honoraire kolonelschappen en dergelijke eerbewijzen meer aannemen van andere Keizers en Koningen? Wat niet vernederend is voor hen, kan in beginsel niet vernederend zijn voor den President van den Vrijstaat.

Maar toch, al wordt de zaak van beginsel daargelaten, al erkent men dat er niets onbetamelijks zit in de aanvaarding van een ridderorde door een Staatspresident, dan blijven er nog enkele vragen ter oplossing over, alvorens het als uitgemaakt zou kunnen beschouwd worden, dat President Brand wèl zou handelen met het grootkruis van St. Michael en St. George aan te nemen. In de eerste plaats is het de vraag, of dat eerbewijs wel zoodanig is als het hoofd van een onafhankelijken staat past? Is de orde van St. Michael en St. George een die hooge waarde heeft in Europa? Wij meenen van niet. Wij gelooven, dat zelfs de geringste Europesche vorst—dat zelfs het hoofd van een staatje dat een zeer nietige vertooning aan de zijde van den Vrijstaat zou maken—het zich als een persoonlijke beleediging zou aanrekenen, werd hem niets beters dan het grootkruis van St. Michael en St. George aangeboden. Het staat natuurlijk aan ZHEd. President Jan Brand, om zichzelven af te vragen, of het feit, dat hij niet een telg van vorstelijken huize is, hem op zooveel lageren grondslag plaatst.

Maar niet slechts met zichzelven heeft hij omtrent dit onderwerp te rade te gaan. Vindt hij dat zijne persoonlijke waardigheid niet gekwetst wordt door Harer Majesteits aanbod, dan dient hij nog zijn Volksraad te kennen, alvorens het voor goed aan te nemen. In de meeste landen van Europa heeft de Souverein het regt, het dragen van buitenlandsche eereteekens en titels door zijn onderdanen te verbieden of goed te keuren. Wij willen nu niet, dat de President zijn Volksraad in het besproken geval ootmoedig om verlof zal gaan vragen, maar toch dat hij onderzoek zal doen, of hij door een Britsch Ridder te worden de volksvertegenwoordigers al dan niet zou kwetsen. Als een echt "Vader des Vaderlands" zou hij, wij houden ons er overtuigd van, liever geheel zijn leven lang, eenvoudig JAN BRAND blijven, met "alles zal wel regt komen" als zijn zinspreuk, dan de rest van zijn loopbaan met grootkruisen en eeretitels beladen af te leggen, indien hij meent daardoor de burgervaderen te zullen kwetsen.

Voor ons zelven willen wij de vrees niet verhelen, dat het aanbod en vooral het aanvaarden van het aanbod door niet weinigen in een hatelijk licht zou kunnen gesteld worden. Wij weten dat Jan Brand gedurende den ganschen loop der Transvaalsche verwikkelingen het hart op de regte plaats had. Wij weten dat, hoewel hij onder den naam van "Vriend van beide partijen" doorging en hij daarom geen zoo verklaarde Transvaalsche kleur kon aannemen, als menige Afrikaander-patriot verlangde, herstelling van den vrede op voor de Transvaalsche burgers aannemelijke voorwaarden het groote doel was dat hij zich als bemiddelaar voor oogen stelde. Wij weten ook meer dan dat, t.w., dat hadde Engeland den oorlog tot het bittere einde doorgezet, ZHEd. zou hebben opgehouden met weerstand te bieden aan het verlangen van zijn volk, en liever dan met hen te breken, den oorlog aan het magtige Engeland zou hebben verklaard. Doch dat wordt niet overal en door allen van hem geloofd. Daar zijn er, die JAN BRAND nu al honend als "Britschgezind" bestempelen—die staande houden, even als zij zulks omtrent een minderen dan ZHEd. doen, dat voorliefde voor al wat Engelsch is, en de wensch om in een goed blaadje te staan bij Engelands magthebbenden de bewegende oorzaak was van al zijn doen en laten in zake de vredesonderhandelingen. De zoodanigen zouden een kleur van bewijs voor hunne vermoedens vinden, indien de President als een Britsch Ridder, als "Sir John," ging figureren, vooral indien hij zulks deed, zonder of zelfs tegen het consent der Volksvertegenwoordiging aan. Het is ons aangenaam, dat des Presidents onmiskenbare diensten in het belang des vredes—diensten welke evenzeer door een Paul Kruger als door een Sir Hercules Robinson erkend zijn—eene in het oog loopende erkentelijkheid ondervinden aan den kant van Hare Majesteit; doch ons is de goede naam van JAN BRAND zooveel waard, dat wij dien gaarne boven alle besmettende vermoedens verheven zagen. Dàarom vooral is het, dat wij hem groote omzigtigheid toewenschen in de keus, welke hij nu heeft te doen tusschen *afwijzen* en *aannemen*.

DE OOSTELIJKE VAKATURE.

WIJ vernemen dat kolonel Bowker geweigerd heeft zich kandidaat te stellen voor de plaats in den Wetgevenden Raad, die vakant is geworden door het overlijden van den heer Hardwick. Men zal nu trachten, den heer Hughes te bewegen, de kandidatuur aan te nemen. Deze heer, die thans een boer nabij Burgersdorp is, is goed bekend op de grenzen. Hij is een man van onafhankelijke middelen, en bleek, toen hij het Oosten in het Hooger Huis vertegenwoordigde, een echte kolonist te zijn. Betrekkelijk de naturellen-questie is hij gematigde—noch uiterst negrophilistische, noch Spriggistische—denkbeelden toegedaan, en de Afrikaansche beweging heeft nimmer een blinden tegenstander in hem gevonden. Hij heeft bijna geheel zijn leven onder Hollandsch-Afrikaansche boeren doorgebragt, kent hunne behoeften door en door, sympathiseert met hen, en is nog al populair onder hen. In de afdeelingen Aliwal Noord, Dordrecht en Queens Town zal zijn kandidatuur grooten bijval vinden.

Nadat wij het bovenstaande hadden geschreven, vernamen wij, dat ook de heer Hart, van Cathcart, als kandidaat wordt genoemd. Zijne inzigten zijn ons onbekend.

SPOORWEGARBEIDERS.

VELEN onzer buitenlieden in de omliggende distrikten klagen bitter over het groote ongerief, dat hun alweder wordt aangedaan door het weglokken hunner arbeiders naar de spoorwegwerken. Bij honderden trekken dezen heen in de rigting van Beaufort West, tot groot nadeel van den westelijken landbouw. Dat behoorde en behoefde niet zoo te zijn. De Regering is zoo bereid, groote sommen te besteden aan den invoer van zoogenaamde landbouwimmigranten uit Engeland, tot ergernis van den Kolonialen boer,—waarom wendt zij niet een paar duizend pond aan, om "navvys" uit Europa te laten komen? Of verkiest zij gekleurde boven blanke arbeiders, bijna het gansche Zuidelijke halfrond ligt voor haar open. Zij kan Kafferarbeiders krijgen over onze eigene grenzen, Berg Damaras van Walvischbaai, Mozambiekers van de Oost kust en Chinezen uit hun eigen land. Al deze rassen werken oneindig beter en loopen minder weg, wanneer zij bij groote getallen geëimployeerd worden, zooals dat op onze spoorwegen kan geschieden, dan wanneer zij eenzaam en afgezonderd aan het voor hun vreemd en moeijelijk boerenwerk worden gezet. Waarom maakt de Regering dan niet gebruik van hunne diensten? Zij voert deze lieden—met uitzondering van Chinezen—in tot nut der boeren, die echtet hunne eigene koloniale, aan hun werk gewone, arbeiders verkiezen; maar om zichzelve op die manier te helpen, daaraan denkt zij niet. Welk een schoone gelegenheid bieden de spoorwegwerken haar niet aan, om voor goed de vraag uit te maken, of de Chinees al dan niet voor Zuid Afrikaanschen arbeider geschikt is.

BOUWTERREIN.—Maandag zijn te Wijnberg publiek verkocht 26 perceelen bouwterrein, gelegen nabij de woonplaats van den heer Jerram. Da gezamenlijke opbrengst was £970.

N. G. KERK.—Met de jongste maalboot is alhier van Holland aangekomen de Eerw. Pannevis, kandidaat in de Theologie, een broeder van den heer Pannevis te Paarl. Hij is bestemd naar de Transvaal als onderwijzer, en brengt met zich sterke aanbevelingen van Dr. Kuijper.

THEATRE ROYAL.—De heer Morton Tavares, die nog maar voor drie avonden voor het publiek zal optreden, heeft heden avond zijne benifice voorstelling. De opvoering zal bestaan uit de "*Merchant of Venice*," en zal zijn onder patronage van den Gouverneur.

IN EEN HOENDERNEST in den tuin van den heer Griffith te King Williams Town werden op zekeren dag in de vorige week eenige eijeren gevonden, door de brandende zonnehitte gaar gekookt niet alleen, maar wit en dojer zoo hard alsof ze een sterke koking ondergaan haddden.

DE HEER CAMPBELL, de Magistraat van Kaapstad, heeft veertien dagen verlof gekregen om een weinig rust te genieten. De heer Piers, de Civiele Commissaris, zal inmiddels zijne funktien waarnemen.

DE WEDSTRIJD van de Scherpschutterevereenging der Oostelijke Provincie is uitgesteld tot 8 April, omdat op 30 Maart de landbouwtentoonstelling te Port Elizabeth invalt.

DE STEDELIJKE RAAD zal thans het plan door om de achterstallige belasting, die £17,000 beloopt, met regtsdwang in te vorderen. Een delinquent heeft de onaangename gevolgen daarvan reeds ondervonden.

DE STOKERIJ JOHANNA en bijbehooren, aan het station Klapmuts, is Dingsdag door de heeren Hofmeyr en Zoon in publieke veiling verkocht voor de som van £2800.

DE MAALBOOT "ANGLIAN" van de maatschappij Union is gisteren als extra boot hier aangekomen. Zij was een dag na de *Conway Castle* uit Engeland vertrokken, en brengt geenerlei nieuws van belang aan.

EEN BEJAARDE DAME, te Mowbray, jufvrouw Tremlett geheeten, die bij voorkeur altijd alleen leefde, is Dingsdag morgen dood in haar stoel gevonden. Men denkt dat zij aan een hartziekte overleden is.

HERINNERING EN AANBEVELING.—Heden houden de dames der Nederduitsch Gereformeerde Kerk te Groenepunt haar Bazaar in de "Metropolitan Hall," Burgstraat. Die daar gaat en deze wakkere werksters van eene zeer kleine gemeente aanmoedigt en ondersteunt, doet een stap die te prijzen is

DE ZULUKONING heeft Zondag een paar bezoekers bij zich gekregen, namelijk een zijner broeders en een zijner dochters. Zij zullen den koninklijken gevangene vergezellen op zijne reis naar Engeland. Men denkt dat H. Ms. oorlogschip *Thalia*, dat binnen kort hier verwacht wordt, den koning met zijn gevolg zal overbrengen.

BUFFELS.—De *Chronicle* van Uitenhage zegt, dat onlangs door een hottentot veertien buffels gezien zijn in een open ruimte van het dichte bosch bij de plaats Kruisrivier, zeven mijlen van Uitenhage. Hij klom op een boom, schoot met het eerste schot een jongen bul dood en bragt met het tweede een ouden bul een doodelijke wond toe. Deze laatste werd vervolgens door den heer Rens afgemaakt.

RICHMOND.—Ds. Moorrees kondigde l.l. Zondag van den kansel zijne gemeente aan, dat hij een beroep van Potchefstroom ontvangen had.—De leden der Engelsche gemeente alhier hebben de Eerw. J. Martin een salaris van niet minder dan £250 per jaar gewaarborgd, voor zoo lang Z.Eerw. hier zal blijven.—Vrijdag namiddag l.l. heerschte alhier een vreeselijk onweer. De regen daalde in emmersvol neder, en het geraas des donders en het schitteren des weerlichts was genoeg den mensch bang te maken.—*Ens.*

DE VERENIGING TOT SLUITING OP DEN ZONDAG zal aanst. Dingsdag eene publieke vergadering houden, om de medewerking van Kaapstads burgers in te roepen tot bevordering van haar doel. De heer Lewis L.W.V. zal voorzitter zijn. Er zullen resoluties worden voorgesteld door de Eerw. heeren dr. Hole, J. Smith Spencer en E. Z. J. de Beer, en de Edele heer Hofmeyr, L.W.V., en de heeren R. M. Ross en J. Brodie zullen dezelve seconderen. De vergadering zal plaats hebben des avonds in de Metropolitan Hall.

TE ROBERTSON is Zaterdag eene vergadering van de Boerenbeschermingsvereeniging gehouden, waartoe twintig leden waren opgekomen. De volgende resolutien werden toen vastgesteld:—1. Dat er maatregelen moeten genomen worden voor de meer algemeene toepassing van lijfstraffen onder de kriminele wet. 2. Dat de immigratiewet behoort te worden gewijzigd in dier voege, dat zij meer algemeen kan toegepast worden. 3. Dat er een wet behoort te worden vastgesteld tot bescherming van de struisvogelboerderij.

TWEE ADELBORSTEN van het hier in de Baai liggende Oostenrijksche oorlogschip, in hunne onervarenheid den Tafelberg beklimmende, hebben dezelfde onaangename teleurstelling ondervonden, die het deel was van reeds zoo menigen vreemden waaghals. Zij raakten verdwaald, toen zij boven op den berg waren. Hunne afwezigheid baarde groote bekommering en op raad van het konsulaat werd eene expeditie uitgezonden ter opsporing. Men vond hen even beneden de platteklip in erg behaverden, uitgeputten toestand wegens inspanning en ontbering. Zij waren 12 uur lang zonder water geweest. Dank zij het fraaije weder, is hun niets ergers overkomen.

NAAMSVERANDERING.—De *Mining Record* doop het Engelsche "Genootschap tot Bescherming der Inlanders" met een nieuwen naam, dien van "Vereeniging tot belastering van den Blanke." Zij verblijdt zich namelijk, dat Sir David Wedderburn, die toen juist in Fauresmith was aangekomen, in persoon de kwestien betreffende Zuid Afrika onderzoekt. Dat zal hem in de gelegenheid stellen, zegt ze, de beweringen tegen te spreken van den heer Fowler, den gezant van genoemd lastergenootschap, die uit krachte van een vliegend bezoek, op den toon van gezag in Engeland met mond en pen het woord voert over Zuid Afrikaansche aangelegenheden.

BROEDERLIJKE BEZORGDHEID.—Door Franz Winkler, wonende te Cleveland, Ohio, vereenigde Staten van Noord Amerika, wordt navraag gedaan omtrent zijn broeder Joseph Winkler,—een beetje laat, maar daarom niet met minder vurige belangstelling. Broeder Joseph namelijk is op 18jarigen leeftijd in 1837 uit Duitschland naar de Kaapkolonie vertrokken en heeft in de laatste jaren op de Diamantvelden een aanmerkelijk fortuin verworven, met hetwelk hij verondersteld wordt, eenigen tijd geleden naar zijn Vaderland te zijn teruggekeerd; en broeder Franz, niets van hem vernemende, vraagt in den angst zijns harten aan allen, die iets omtrent zijn dierbaren bloedverwant weten, daarvan mededeeling te doen ten Kolonialen kantore.

DS. LUCKHOFF is Dingsdag per *Pretoria* op reis gegaan naar Europa om heul te zoeken voor zijne zorgwekkende gezondheid. Als er nog blijken noodig waren van de hartelijke toegenegenheid, voor ZWEerw. gekoesterd, men had die kunnen vinden bij gelegenheid van het afscheid aan boord van de maalboot. De Kaapstadsche predikanten, met di. A. Murray en G. W. Stegmann waren daar, benevens verscheidene kerkeraads- en oud-kerkeraadsleden en vele andere vrienden om nog een handdruk tot afscheid te wisselen. Maandag avond, aan het einde van den gewonen bedestond, zong de gemeente op verzoek van Ds. Steytler hem de roerende zegenbede toe uit Ps. 134 vs. 3. Aller beste wenschen, de onze mede, vergezellen hem.

DE SCHOOLZAKEN TE HUMANSDORP.—Het schoolbestuur heeft van dr. Dale, den superintendent-generaal van onderwijs, antwoord gekregen op de hem toegezonden bladen folio, waarin de hoofdonderwijzer en zijn adsistent elkander bij de commissie geïncrimineerd hadden. Het antwoord luidt eenvoudig, dat de zaken waarover de brieven loopen te nietig zijn om er lang bij stil te staan; dat de hoofdonderwijzer in zijne positie als zoodanig moet erkend worden, en dat de neiging van den adsistent om zijn ondergeschiktheid aan den hoofdonderwijzer te loochenen, door de schoolcommissie moet gestuit worden; en eindelijk, dat als eene redelijke vermaning van de commissie niet helpt om vrede en orde te handhaven, zij gebruik moeten maken van hun regt om beiden onderwijzers de betrekking op te zeggen.

NIEUWE INSOLVENTEN.—Sybrand Jacobus van Schoor, uit de afdeeling Malmesbury, boer, baten £69 1s. 6d., schulden £478 13s. 3d., tekort £409 11s. 9d.; George W. B. Steytler, vroeger winkelier te Ashford, Knysna, baten £357 17s. 4d., schulden £921 10s. 6d., tekort £563 13s. 2d.; Goets D. Peizer en David Peizer, handelende als Peiser en Co., te Sutherland, afdeeling Fraserburg, algemeene handelaars, baten £4218, schulden £5828 9s. 10d., tekort £1610 9s. 10d.; Henry William Parsons, op Vaalvlei, afdeeling Mosselbaai, algemeen handelaar, baten £4779 18s. 1d., schulden £8128 2s. 3d., tekort £3348 4s. 2d.; Jan Albert van Niekerk Swart, te Britstown, handelaar, baten £168 12s., schulden £220, tekort £51 8s.; Thomas Dyason, te Malmesbury, handelaar, baten £255 15s., schulden £320 10s., tekort £64 15s.

NIEUW BROOD.—De heer C. D. French, die reeds verscheidene malen een toertje naar Europa gemaakt heeft, om den kolonialen veestapel met nieuw bloed te verrijken, is met de *Conway Castle* teruggekeerd van een dergelijk uitstapje. Hij heeft met zich gebragt twee volbloed paarden en een trekpaard, alsmede eene groote hoeveelheid pluimvee en acht prachtige merino-rammen, afkomstig uit de kudden van de heeren Sturgeon & Sons, van Essex, welke kudden gezegd worden af te stammen van de oorspronkelijke Spaansche dieren, in der tijd door koning George III ingevoerd. Met de extra boot *Knight of St. Patrick* verwacht de heer French nog twee volbloed merries en een bul van korthoren ras. Het meg opmerkelijk heeten, dat van al het ingeschepte gedurende de reis slechts één duif aan boord gestorven is.

DR. JOHN CHRISTIE, sedert jaren een geacht burger dezer stad, is Maandag avond overleden op den bedaagden leeftijd van 73 jaren. Een lastige kwaal, waaraan hij jaren lang geleden had, was de meer onmiddelijke oorzaak van zijn dood, want zelfs voor den betrekkelijk hoogen leeftijd dien hij bereikt had, was dr. Christie nog een krachtig, gezond man, van opgeruimde gemoedsstemming en vrij van meest alle gewone gebreken des ouderdoms. De overledene is wel bekend als gedurende vele jaren een lid van den Wetgevenden Raad, als hoedanig hij afgetreden is bij de invoering der Zaven Cirkels-Wet, na welke konstitutionele verandering hij zich niet weer kandidaat gesteld heeft voor parlementaire honneurs, en sedert werd over het algemeen door hen weinig deel genomen aan de bemoejingen van het openbare leven.—Hij laat een talrijken kring van bloedverwanten en vrienden na, die zijn heengaan betreuren.

HET WEDER.—De hitte is nog altijd zeer respektabel, zelfs voor wat een heete zomer mag heeten. Dingsdag namiddag om 4 uur wees de thermometer op de stoep der Koopmansbeurs, in de zon, 126 graden en een andere binnen in dat koele gebouw 83. Inmiddels was echter de barometer gedurende een paar dagen vallende, en de weerprofeten achtten zich zeker van eene zeer nabijzijnde verandering. Werkelijk begon het er gisteren morgen naar te gelijken, dat de voorspelling zou uitkomen, want de dag begon met een dikken mist, van de soort die als Schotsch bekend is. Maar het duurde niet lang of het nevelgordijn werd weggeschoven, en weldra vertoonde zich de zon weder in al haar glans en heerlijkheid, ofschoon niet zoo fel brandend als op de vorige dagen. Velen zeggen zich niet een gelijk voorbeeld van langdurige geestdagheid in de hitte van den atmospheer te kunnen herinneren.

DE BUL GESLAGT.—Een correspondent schrijft van Maseru, op 14 dezer, aan de *Times*:—"De bijeenkomst op Masuphas plaats is gehouden en de oorlogsbul geslagt. Verscheidene krijgslieden waren daar bijeen, en werden gedoctord. Eenstemmig is besloten, krachtige toebereidselen ten oorlog te maken, daartoe uitgetart, naar de rebellen zeggen, door de bedreiging van Orpen, dat het Gouvernement hen zou anderwerpen. Mola Mohesh, een rijke hoofdman, is gisteren door Masupha 'opgegeten', wegens een twist tusschen zijn volk en een geliefd-koosd hoofdman onder Masupha. De waarnemende Magistraat zal door Orpen naar Morija gezonden worden om de hutbelasting in te vorderen, in stede van op de uitwijking aan te dringen. Het is uitgelekt, dat, tegen de algemeene meening aan, de voorgenomen beweging tegen Masuapha niet is opgegeven, maar in 't geheim georganiseerd zal worden, en dat de loyalen nog gezind zijn mede te werken. Een brief van Letsies zonen, die de belofte heet in te houden, dat zij zich (niet) verzetten zullen tegen maatregelen, die het Gouvernement tegen Masupha moge nemen, is aan eenige loyalen voorgelezen.

EEN ZONDERLING GEVAL VAN VERGIFTIGING heeft zich te Caledon voorgedaan, en wel een, dat twee menschenlevens gekost heeft en waardoor een gansch huisgezin in doodsgevaar verkeerd heeft. Men verhaalt het als volgt:—De heer Groenewald, wonende op eene plaats nabij het dorp, gebrek aan versch water krijgende, liet een vat, dat eenigen tijd te voren met open spongat te luchten gezet was, naar de rivier brengen om gevuld te worden. Dit geschiedde. Het vat werd vol thuis gebragt, en ter gelegener tijd werd van het water gedronken. Heel spoedig daarop openbaarden zich bij al de huisgenooten kenteekenen van hevige ongestelldheid, zoo erg, dat vóór men geneeskundige hulp bekomen kon, twee kinderen reeds overleden waren. Natuurlijk kreeg men dadelijk vermoeden dat het rivierwater de oorzaak van deze ramp was, en toen het vat met dezelfs inhoud onderzocht werd, vond men daarin een groote slang in verregaanden staat van ontbinding. Toen was het geheim opgelost. Waarschijnlijk is de slang, terwijl het vat buiten stond, daarin gekropen en reeds sedert eenigen tijd gestorven.

STELLENBOSCH, 14 FEBRUARIJ, 1882.—Vastgoed stijgt gedurig in waarde in dit bloeijende dorp. De heeren Mader & Co. verkochten Maandag l.l. het huis en erf van den heer Abraham de Klerk voor £600 aan den heer Jan Walburgh. Vier jaren geleden had dit erf den eigenaar slechts £300 gekost. Het huis annex is niet lang geleden voor £1000 verkocht aan het Meisjes Instituut Bloemhof, terwijl de eigenaar er £225 voor gegeven heeft.—Met onzen magistraat gaat het regt goed.—De Edele heer Sauer heeft onlangs op het diner van het Landbouwkundig Genootschap in zijn speech gezegd, dat de heer Bright juist de *regte man* was voor *eene plaats als Stellenbosch*, een man van opvoeding en onbekrompen inzigten, en dus bij uitnemendheid voor zijn ambt alhier geschikt. Er bestaat ontevredenheid alhier, omdat de distriktsraad zijn Secretaris vergunt, tevens het ambt van Secretaris der Municipaliteit te bekleeden, iets dat in geen ander distrikt wordt toegelaten, en nog meer omdat beide kantoren in *één vertrek* worden gehouden, hetwelk den Commissarissen der Municipaliteit de gelegenheid geeft, om alles te kunnen weten van en aanmerkingen te kunnen maken op hetgeen door den Raad wordt verrigt, zooals, naar men zegt, reeds door sommige hunner is gedaan. Hieraan behoort een einde gemaakt te worden.

DIENSTBODEN.—Het volgende ontleenen wij aan de *Colesberg Adverteiser*, en nemen de vrijheid er, in gedachten, hier en daar een korreltje zout bij te voegen:—Omtrent drie weken geleden haalde eene juvrouw, wonende in dit dorp, na bevonden te hebben dat goede, vertrouwbare huisbedienden onverkrijgbaar waren, haar echtgenoot over om een jong meisje van Duitsche afkomst, in de Westelijke Provincie woonachtig en dat ten hoogste aanbevolen werd als eene door en door goede dienstbode, te laten overkomen. Het meisje werd voor drie jaren gehuurd, en £15 werd gezonden om hare onkosten van Cape-william goed te maken. Kort daarna zond zij een telegram van Beaufort West, meldende dat "haar geld op was," en dat haar meester vriendelijk verzocht werd, eene verdere toelage te zenden, hetwelk hij deed, onder de impressie dat een gedeelte van het bedrag, alreeds gereisd, haar niet had bereikt, maar zooals hem naderhand bleek, verteerd was. Het meisje arriveerde per postkar, en de ontkosten om haar hier te krijgen bedragen £25. En nu wil zij weder terugraan, ook voor rekening van haren meester. Zij dacht dat zij maar alleen naar de baby behoefde om te zien. En zij houdt er veel van om in de voorkamer te zitten en op de piano te spelen, of naar haar eigen kamer te gaan en op de concertina te spelen en te zingen. En zij vraagt of zij een blik met "lobsters" of "jam" kan openmaken voor haar ontbijt. Zieende dat zij verwacht werd te werken, neemt zij haar toevlugt tot tranen een luide jeremiaden, en smeekt om weder naar huis gezonden te worden, zeggende dat hare moeder verzekerd had, dat zij niet om te werken hierheen gekomen was, maar alleen voor verandering van lucht. In den tusschentijd objecteert eene gekleurde dienstbode in hetzelfde huis tegen blanke bedienden en weigert om haar huurcontract uit te diepen, waarvan nog vijf maanden verloopen moeten, en waarvoor hare ouders voeruit betaling getrokken hebben.

VERGADERINGEN IN INSOLVENTE BOEDELS.—In de volgende insolvente boedels werd gisteren alhier vergadering gehouden:—Alfred Bawden, Robert Carthcart en Drummond en Co., eerste, geene crediteuren waren tegenwoordig en geene schulden werden bewezen; Daniel Brink, tweede, schulden werden bewezen tot een bedrag van £1327 12s. 10d. en de heer G. W. Steytler tot eenig curator aangesteld; John Dunn en Co., tweede, schulden werden bewezen voor een som van £6802 18s. 9d. en de heer A. G. Jones tot eenig curator verkozen. Er werd ook besloten het aanbod van £2200 voor den handelsvoorraad in handen aan te nemen hebbende de curator een waarde van omtrent £450 te gelde gemaakt tot op den datum van het aanbod; William Nicoll, tweede, waarop schulden tot een bedrag van £23714 7s. 11d. werden bewezen en de heer A. G. Jones tot eenig curator werd verkozen; Henry Oliver, tweede, schulden bewezen voor een bedrag van £337 10s. 2d. en de heer J. M. Horn tot eenig curator aangesteld; J. Massingberd en Co., derde, waarop een verdere schuld voor £16 1s. 9d. werd bewezen. De curator las zijn rapport voor en diende het in, maar geene resoluties werden genomen; Albert Krug, derde, schulden tot een bedrag van £219 11s. 6d. werden bewezen. Er werd ook besloten na het lezen van het rapport der curatoren, dat de handeling van den curator, die de zaak omtrent het bedrag der assurantiegelden in disputt met de Zuid-Afrikaansche Assuratiemaat Maatschappij aan arbitratie onderworpen had, wordt goedgekeurd; Nicolaas Laubser J.Tzoon, derde, waarop besloten werd na het lezen van het rapport der curatoren: listens, dat de losse goederen in de Schedulen op £10 gewaardeerd aan den insolvent worden gelaten voor het gebruik zijner familie; 2dens, dat het vastgoed te Malmesbury op een vroeger datum worde verkocht, met magt aan de curatoren om bonus aan te bieden en de verkooping terug te trekken indien er geen genoegzaam bod gedaan werd en 3dens, dat de curatoren met de pacht van de plaats handelen als door de wet in zulke gevallen wordt vastgesteld.

EENE UITSPRAAK, onlangs door den Magistraat van Colesberg gedaan, geeft der *Advertiser* stof tot eenige commentarien. Eenigen tijd geleden had de heer F. J. van Zijl, wonende op Buffelsvallei, eenige dieren naar het municipale schut gezonden en daaronder een hengstpaard, die allen op zijne plaats waren overgeloopen. Voor den hengst vischte hij de bij artikel 55 der Schutordonnanti-, No. 16 van 1847, bepaalde boete van £6, en toen eindelijk dat dier gelost werd, stelde hij tegen den eigenaar, een inlander met name Februarij, eene aktie in. De waarnemende Magistraat behandelde de zaak kriminael, liet den man in de bank der beschuldigden plaats en al of niet schuldig pleiten aan de *misdaad* van overtreding der 51ste sektie van de Ordonnantie bovengenoemd, te weten het laten loopen van zijn hengstpaard onder de kostbare merries op de plaats aan den heer van Zijl. Al de formaliteiten als bij het teregtstaan van een gevangene werden in acht genomen, en de man pleitte niet schuldig. Zijn agent excepteerde tegen deze wijze van procedure, zeggende dat hier van geene misdaad, maar van eene civiele overtreding kon sprake zijn, die civiel en niet kriminael moest behandeld worden. Maar de waarnemende Magistraat verwierp de exceptie en verzekerde dat hij dergelijke aanklagten meermalen op dezelfde wijze had zien behandelen. De uitslag was, dat een verdict van *schuldig* uitgesproken en de *gevangene* tot £2 boete veroordeeld werd. De bedenkingen van de *Advertiser* zijn gerigt niet enkel tegen de wijze van procederen, maar ook tegen het vonnis zelf. De overtreding waarvan de man was schuldig verklaard, is bij bedoeld artikel 51 strafbaar gesteld met eene boete van niet meer dan dertig en *niet minder dan zes pond*. Waarom dan, vraagt gezegd blad, beboet de Magistraat den man, dien hij twee pond, terwijl het toch naar haar oordeel buiten de bevoegdheid van een ambtenaar ligt, eene boete te verminderen tot beneden het minimum bij de wet vastgesteld. En uit dit eene bezwaar vloeit nog een ander voort. Oogenschijnlijk was de schuldige bevoordeeld door die verlaging, maar in werkelijkheid was hij er door van verhaal beroofd. Want volgens artikel 47, Wet No. 20 van 1856, moeten alle Magistraatsuitspra

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor het voltallige Hof.)

DINGSDAG, 14 FEBRUARIJ 1882.

MYBURGH vs. VAN DER BYL.

In deze zaak werd nu uitspraak gedaan.

De Hoofdregter zeide:—De plaats Welmoed is in 1818 door de Kroon aan Pieter Gerhard van der Byl geschonken. Gedurende zijn leven verdeelde deze de plaats in twee bijna gelijke deelen. Het bovenste gedeelte behield hij zelf en het onderste gedeelte, dat Klein Welmoed werd genoemd, gaf hij aan zijn zoon Philip ter bewoning. Vóór 1805 was er een sloot gemaakt van uit de Eersterivier boven Welmoed, over Welmoed, naar de lagere plaats, genaamd Meerlust. Dit was aanvankelijk gedaan omdat het water niet uit de rivier kon worden geleid, waar zij deze plaatsen voorbijvloeide. De eigenaren van al de plaatsen waarover de sloot liep maakten haar eenmaal per jaar voor gezamentlijke kosten schoon. Toen in 1815 op Klein Welmoed een woning werd gebouwd en de plantages werden aangelegd, leidde men het water dat daarvoor benoodigd was uit de sloot. In 1831, na den dood van Pieter G. v. d. Byl, werden de plaatsen getransporteerd. Welmoed op zijn zoon Pieter Vandeling, en Klein Welmoed op zijn zoon Philip. Voor tien jaren ten minste na dit transport gebruikte de eigenaar van Klein Welmoed water uit deze sloot voor irrigatie, en wanneer er soms geen water in de sloot was, werd eene vriendelijke boodschap naar Welmoed gezonden om het water af te laten loopen, waaraan dan werd voldaan. Eischer werd eigenaar van Klein Welmoed in 1873. Verweerder bestuurde de plaats Welmoed in 1849 in naam van zijn broeder, toen Pieter Vandeling v. d. Byl stierf, en in 1874 werd hij er eigenaar van. De eischer klagt nu, dat verweerder sedert October 1880 den gewonen afloop van het water heeft belemmerd en meer water heeft afgekeerd, dan waarop hij regt had, en vraagt om schadevergoeding en om een interdikt, ten einde verweerder te verhinderen het water te belemmeren. Hiertegen heeft verweerder eerst de objectie gemaakt, dat daar in 1805 de Gouverneur vastgesteld had, dat als de eigenaar van land langs de Eersterivier bevond, dat het water verminderde, hij daarvan moest kennis geven aan den Landdrost, die dan schikkingen zou maken, zoodat ieder eigenaar de kwantiteit water kreeg die hem toekwam, en dat daar zulk eene kennisgeving niet aan den Magistraat, die nu in de plaats van den Landdrost is, gedaan was, eischer de zaak niet voor dit Hof kon brengen. Maar de resolutie van 1805 heeft met deze zaak niets te doen. Hier wordt niet beweerd dat het water in de rivier minder wordt, of dat verweerder uit de rivier meer afkeert dan hem toekomt. Eischer vraagt alleen om een redelijk aandeel van het water in de sloot, nadat het uit de rivier geleid is, en zijn regt hierop heeft hij volgens mijne opinie klaarblijkelijk bewezen. De sloot bestaat reeds meer dan seventig jaren en tot 1841 in ieder geval is er nooit eenig kwestie geweest, dat de eigenaren van het land waarover de sloot liep, er geen water konden uitnemen, zooals uit een natuurlijken waterloop zou kunnen gedaan zijn. Van af het bouwen der woning op Klein Welmoed werd de sloot als aan al de eigenaren gemeen gebruikt. Dus tot zoo ver terug als 1841 heeft de eigenaar van Klein Welmoed het regt verkregen om de sloot als een natuurlijken waterloop te beschouwen, en al de voordeelen er van te trekken dat hem eene publieke over de plaats loopende stroom zou geven. Dit regt werd hem niet gegeven bij prescriptie, maar uit krachte van lang en gemeenschappelijk gebruik. Indien de geheele Eersterivier door een sloot afgeleid was, en de eigenaren langs dezelve het water gedurende meer dan dertig jaren gebruikt hadden, zoude de bovenste eigenaar niet kunnen zeggen dat hij regt had op al het water, omdat de sloot aangelegd instede van natuurlijk was. En ik kan geen onderscheid zien tusschen het afkeeren van de geheele rivier, en een gedeelte er van, zoolang slechts dat gedeelte door de eigenaren langs de sloot in gemeenschap kan worden gebruikt. In de zaak Vermaak *vs.* Palmer was vastgesteld, dat daar teker water dertig jaren lang door zekere sloot geloopen had, de bovenste eigenaar op wiens land het water dezelfs oorsprong had, niet langer het uitsluitend regt op het water had. In Van Heerden *vs.* Wiese was vastgesteld, dat onder den naam van partikuliere stroomen gerekend worden, stroompjes die, ofschoon het geheele jaar door vloeijend, niet in gemeenschap kunnen worden gebruikt, en wanneer een stroom wel gemeenschappelijk was gebruikt was dit een sterke getuigenis tegen het beschouwen van den stroom als partikulier. Dit op deze zaak toepassende, ben ik overtuigd, dat volledertig jaren lang vóór 1841 deze stroom door de eigenaren is beschouwd geweest als een gemeenschappelijke stroom, waarop geen der eigenaren een uitsluitend regt had. Nu is de vraag, is dat regt, in 1841 door Klein Welmoed verkregen, sedert door prescriptie verloren. Het blijkt duidelijk dat er na 1841 geen zoodanig gebruik van het water door de eigenaren van Welmoed heeft plaats gevonden, als waardoor Klein Welmoed van dat regt beroofd zou zijn. De heer Alexander van der Bijl heeft verklaard, dat hij zoovel water uit de sloot nam als hij wilde, doch, zeide hij, als mijn oom (de eigenaar van Klein Welmoed) om water vroeg, liet ik het altijd afloopen. Hij zeide ook, dat er toen meer water gebruikt werd dan nu, maar dat is natuurlijk omdat er minder water in de sloot komt dan toen door het vermeerderde gebruik van water door Stellenbosch en de hoogere plaatsen. Verweerder zeide, dat hij altijd veel water gebruikte, en dat hij somtijds een maand lang het water hield, maar wanneer Klein Welmoed om water vroeg, het liet afloopen. Al de getuigenis te zamen lezende, blijkt, dat de eigenaren altijd op een vriendschappelijke voet met elkander verkeerd hadden en Klein Welmoed niet altijd op zijn regt heeft aangedrongen. Wanneer het water niet liep, vroegen zij er om, maar er is ook getuigenis, dat zij vele malen na 1841 belemmeringen tegen het vloeijen van het water verwijderd hadden. Dit kon gedaan zijn zonder mede weten van Welmoed en kon misschien niet genoegzaam zijn om eischer verjaringsregt te geven, maar het bewijst toch dat eischer zijn regt niet verloren heeft door een tegenstrijdig of vijandig gebruik van verweerders zijde. Dit mag schijnen als tegenstrijdig met de regelen door ons aangewezen, dat een eigenaar water uit een rivier mag keeren, doch na redelijk gebruik de rest in de rivier moet laten terugloopen, maar het is hier niet bewezen dat het afgekeerde water meer dan genoegzaam is om al de plaatsen langs de sloot met water te voorzien. Welmoed had vóór de verdeeling regt op het water en door de verdeeling verkreet Klein Welmoed zijn aandeel in dat regt. Indien Klein Welmoed al geen water uit de rivier kan nemen, wanneer die de plaats bereikt, kunnen toch de lagere eigenaren er niet door lijden dat het water, waarop de plaats regt heeft, hooger op uit de rivier geleid wordt. In Amerika, zoo al niet in Engeland, zou eischer in deze zaak regt hebben, op grond dat toen een gedeelte van Welmoed aan hem werd getransporteerd, hij regt verkreg op een gedeelte van het water, waarvan de onverdeelde plaats voorzien was. De principe daar is, dat waar een gedeelte van een plaats verkocht wordt, de kooper een aandeel krijgt in al de lasten en voordeelen die de geheele plaats besoten heeft. In een Engelsche zaak is uitspraak gedaan, dat een waterloop, ofschoon aangelegd, onder zulke omstandigheden kan gemaakt zijn, dat die aan de eigenaren zulke regten geeft als van een natuurlijken waterloop. Mijn opinie is, dat onder al de omstandigheden van deze zaak, de verweerder geen grootere regten heeft op de sloot, dan hij hebben zou, ware die sloot een natuurlijke waterloop. Hij heeft regt op een gedeelte, maar niet meer. De eischer heeft niet om een declaratie van zijne regten gevraagd en de getuigenis bewijst niet goed, welke schade hij geleden heeft, maar het is duidelijk, dat hij zekere schade heeft geleden en dat verweerder aanspraak op al het water maakt. Onder deze omstandigheden mal uitspraak ten faveure van eischer voor £5 schadevergoeding met de kosten genoegzaam de respektieve regten van eischer en verweerder op het water in disputt bewijzen.

Hiermede stemden de andere regters overeen, en het Hof deed aldus uitspraak.

KANNEMEYER *vs.* CAPE FRIENDLY SOCIETY.

Advokaten Leonard en de Korte voor eischer, en adv. Wallace voor verweerder.

Dit was eene aktie om £130 schadevergoeding, wegens het invallen van een stal behoorende aan verweerder, en waarvan de eischer de huurder was.

Eischer beweerde, dat hij de Maatschappij verscheidene malen had aangezegd, om het eigendom in goeden staat te brengen, daar de plaats gevaarlijk was. Zij had dit niet gedaan, en toen het gebouw instal werd er een paard en ander eigendom ter waarde van £130 vernield, om vergoeding waarvoor hij nu de Maatschappij dagvaardde.

De verweerders pleiten, dat de instorting veroorzaakt was door de nalatigheid van eischer zelf, die mist had opgehoopt tegen de muren van den stal, waardoor die muren doorweekt waren.

Voor eischer werd opgeroepen

Frederik Karel Kannemeyer, die verklaarde: Ik ben eischer en had voor 1879 zeker eigendom in de Walestraat gehuurd. In 1879 werd verweerderes eigenares van dat eigendom. Ik huurde het toen van haar voor £7 10s. per maand. De stal was in slechten staat. Ik sprak met den Secretaris van de Maatschappij om de plaats te herstellen. Ik wilde hebben dat er een nieuw dak op zou worden geplaatst, daar het oude zoo slecht was. Mij werd beloofd dat het gedaan zou worden. Ook de goten waren slecht, zoodat het water de muren doorweekte. De herstellingen werden niet gedaan. De Maatschappij zond een metselaar, doch die deed niets anders dan den muur te pleisteren en te witten. De stal viel in op den 17den Mei l.l. Het is een gebouw van dubbele verdieping. Het dak viel in op de eerste verdieping, en daar die toen niet sterk genoeg was, viel zij ook in. Een paard dat in den stal stond, werd onder het puin begraven. Het was een renpaard. Ik zou het niet voor £100 hebben verkocht. Verscheidene andere dingen werden mede door de instorting vernield. Ik heb geen mest tegen de muren van den stal opgehoopt.

Contra-verhoor:—Het is mogelijk dat ik niet vóór November om schadevergoeding wegens den dood van het paard gevraagd heb. Ik vroeg om de schadevergoeding toen mij kennis werd gegeven dat ik den stal zou moeten opgeven. De mestheop lag tegen den stalmuur op de achterplaats. De mest werd somtijds omtrent vier voet tegen den muur opgehoopt. Bijna iederen dag werd de mist weggereden. De mestput is niet in den grond gegraven, maar gelijk met den grond gevormd, aan drie kanten door een klipsteenen muur en den vierden kant door den stalmuur. De naam van het paard was *Barlow*. Ik had het voor £20 gekocht. Het heeft op de Malmesburysche wedrennen geloopen, maar het sprong uit de baan.

Weer onderv aagd:—Dit paard heeft ook een tweeden ren te Malmesbury geloopen. Het was toen tweede, *Count Cavour* was eerste. Toen het paard één jaar oud was, is het voor £60 verkocht geweest. Ik kocht het op een publieke verkooping in een insolventen boedel.

Carel Johan Carelse:—Ik was in 1879 een van de Curatoren der Maatschappij. Het eigendom was toen in slechten staat. Eischer heeft ons gezegd dat wij het moesten laten repareren. Eischer klaagde dat het water de muren doorweekte, omdat de goten zoo slecht waren. In Maart of April 1881 werd een Commissie door de Maatschappij aangesteld om het eigendom te inspekteren. Haar rapport was dat het in een gevaarlijken toestand verkeerde. Ik was verscheidene malen in de stallen. Ik heb nooit meer dan één karvracht mest in den put gezien.

Contra-verhoor:—Ik ben uit de Maatschappij gegaan in Maart of April. Ik denk dat dit twee jaren geleden is. Het rapport is gemaakt in hetzelfde jaar toen ik uit de Maatschappij trad. Dit was in 1880.

Frederik Cranko:—In 1880 was ik Secretaris van de Maatschappij. Kort nadat wij het eigendom hadden gekocht, klaagde eischer over den slechten staat van de gebouwen. Ik heb het eigendom vroeger geinspekteerd. Het dak was zeer slecht en de muren waren gekraakt. De muren waren toen droog, want het was in het droogs aaizoen. Ik heb vele malen aan leden van de Maatschappij gezegd, dat de plek zou invallen, indien zij niet gerepareerd werd. Van den muur die ingevallen is, bleef het onderste gedeelte tot eene hoogte van zeven of acht voet staan.

Willem Jacobus Snoek:—Ik was vroeger lid van de Maatschappij. Cranko vertelde vele malen aan de Maatschappij, dat eischer over den slechten staat van het eigendom geklaagd had.

Jacobus Kannemeyer:—Ik ben zoon van eischer en was vroeger lid van de Maatschappij. Omtrent den slechten staat van het eigendom werd veel geklaagd. De muur die ingevallen is, was doorweekt. De balken waren rot. De mest werd iederen morgen weggereden, uitgenomen op Zondag. Het gedeelte van den muur dat staan bleef was droog.

NAMIDDAGZITTING.

Jacob Salan:—Ik ben een metselaar en werd indertijd door Van Rooi naar de gebouwen gezonden om die te inspekteren. Het dak lekte toen niet. Er was een balk gekraakt. De mest die ik er toen zag kon het gebouw niet beschadigen. Er was toen omtrent een halve vracht mest.

Israel Thorndijke:—Ik was verleden jaar straatopziener van de Municipaliteit. Er was eene klagte omtrent deze plek over mest. Ik ging er naar toe, maar vond niet meer dan omtrent één karvracht mest. Dit kon de muren niet beschadigen.

Alexander Johnson:—Ik was een straatopzigter, en ging naar de gebouwen kijken omdat er klagten waren ingekomen. Ik ging vroeg in den morgen, maar vond geen mest. Er werd geene groote kwantiteit mest daar gehouden. Ik kon de merken gezien hebben indien daar veel mest gelegen had.

James Cairns:—Het paard dat gedood is was op de Malmesburysche wedrennen het tweede dat den eindpaal behaalde, *Ioanhoe* was het derde. Ik schat dit paard op omtrent £100 waarde. De heer Smuts bood mij £75 aan voor het paard. Ik liet dit aan den heer Kannemeyer weten, maar hij weigerde het bod aan te nemen.

Contra-verhoor:—De offerte werd gedaan nadat de wedren had plaats gevonden.

De zaak van eischer werd hiermede gesloten.

Voor verweerder werd opgeroepen:

Henry Johnson die verklaarde:—Ik ben Secretaris van de Maatschappij. Eischer heeft nimmer aan mij of aan de Maatschappij laten weten, dat het eigendom in een slechten staat verkeerde. Eischer heeft geen kennis gegeven dat de muur ingevallen was. Wij gaven hem kennis om het gebouw te ontruimen, en toen zond hij eene rekening in voor geleden schade.

Contra-verhoor:—Jonge Kannemeyer heeft nimmer klagten ingediend omtrent den staat van het gebouw. Wat hij getuigd heeft, is niet waar.

John Watson:—Ik kan de gebouwen goed. De mest was omtrent 5 of 6 voet hoog opgehoopt tegen den muur. De mest was nat, want het was in het regen-saisoen. Kannemeyer klaagde omtrent het lekken. De goten werden daarop door ons hersteld.

Contra-verhoor:—Ik ging eenmaal per maand om de huur te ontvangen. Eischer klaagde altijd over den staat van de gebouwen. Dit deed hij niet meer, na wij de plaats hadden gerepareerd. De reparaties zonden in 1879 plaats. Van 1880 ging ik om de huur op te halen. Alleen éénmaal heb ik daar vijf voet mest gezien. Ware die 5 of 6 voet mest er niet geweest, dan zou het gebouw nooit ingevallen zijn.

Thomas Juryson:—Ik heb de mest daar tot een hoogte van zes voet opgehoopt gezien. Van de ingevallen muur zijn de bovenste baksteenen weder tot opbouwen gebruikt. De baksteenen van het onderste gedeelte hebben wij niet gebruikt, daar die te slecht waren. Zij waren doorweekt.

Het Hof verdaagde nu tot den volgenden dag.

WOENSDAG, 15 FEBRUARIJ 1882.

KANNEMEYER *vs.* CAPE FRIENDLY SOCIETY.

De getuigenis in deze zaak werd nu voortgezet.

John Dark:—Ik ben een bouwmeester en ken de gebouwen in disputt. Ik moest daar een gebouw, eene loge voor de Maatschappij oprigten. Ik vond er over de twintig vrachten mest tegen den muur die nu omgevallen is. De muur waar tegen de mest lag was doorweekt. Ik heb de baksteenen in het bovenste gedeelte van den muur gebruikt. De baksteenen in het onderste gedeelte van den muur kon ik niet gebruiken, want zij waren doorweekt. Het fondament van den muur was niet hooger dan achttien duim.

Contra-verhoor:—Ik begon de loge te bouwen tegen het einde van Junij verleden jaar. Ik weet niet of het in Mei veel regende. De baksteenen en het puin van den muur lagen blootgesteld aan het weder. De mest moest er lang gelegen hebben, want zij was geheel en al vergaan. Ik ben nimmer in de gebouwen geweest voor dat ik er ging werken.

Abraham Rorich:—Ik ben eigenaar van het Gouverneurs Hotel, naast aan deze gebouwen. Ik was daar kort nadat de muur viel. Het gedeelte van den muur dat nog stond was omtrent twee voet hoog. De mest lag vele malen zeven of acht voet hoog tegen den muur. Van acht tot tien vrachten mest werden somtijds op Zaturdag weggereden.

Contra-verhoor:—Ik zou voor *Barlow*, het gedoode paard, niet meer dan een £25 willen betaald hebben. Eischer en ik zijn groote vrienden. Men kon niet op de achterplaats van eischer loopen met een goede paar stevels. Ik weet niet wat het onderscheid is tusschen oude en versche mest, daar ik nimmer mest bewaard heb om te zien.

Door het Hof:—Twee of drie dagen vóór de instorting van den muur lag er tusschen de 7 en 8 voet mest tegen den muur.

Richard Morris:—Ik ben timmerman en had het houtwerk van de Loge aangenomen. Het houtwerk van den stal was goed. Ik zag dat de mest werd weggereden. Er was veel mest, maar ik heb niet opgelet hoeveel. Ik geloof er was meer dan tien vrachten.

Contra-verhoor:—De eerste maal dat ik daar geweest ben was omtrent Junij. Omtrent een lengte van 18 voet was omgevallen.

Jan Juryson:—Ik ben een metselaar, en heb aan het dak van deze gebouwen gewerkt. Ik zag toen mest op de achterplaats. Het dak was in goede conditie.

Contra-verhoor:—Er waren een paar kraken in den muur in het bovenste gedeelte. Ik heb ze digt gemaakt.

Jan Jacobs:—Ik ben in dienst bij eischer. Hij hield op zijn minst twintig paarden. De mest van den stal werd op de achterplaats geworpen. Somtijds was de hoop zoo hoog, dat ik geen mest er boven op kon werpen. Somtijds bleef de mest liggen gedurende veertien dagen.

Contraverhoor:—Ik ben lid van de "Cape Friendly Society." Twintig paarden zouden omtrent zeven of negen vrachten mest geven. Ik heb gezien dat de mest het gebouw beschadigde, en heb altijd verwacht dat dit den muur zou laten invallen. Ik wist dat het gebouw aan de maatschappij behoorde, maar heb haar dit niet verteld.

Dit sloot de zaak van verweerder.

Kannemeijer, de eischer, werd teruggeroepen op verzoek van adv. Leonard en verklaarde:—Ik heb de getuigenis van Rorich gehoord. Wij zijn niet al te beste vrienden. Hij maakt mijne dienstboden dronken.

Contraverhoor:—Ik zou niet met Rorich willen omgaan. Hij gaat nimmer naar kerk, maar maakt picnics op Zondagen. Mijne vrouw zou hem in ons huis niet toelaten.

Nadat de advokaten het hof hadden toegesproken, zeide

De Hoofdregter:—Een verhuurder is verpligt om de gebouwen in goeden staat te onderhouden, en is verantwoordelijk voor de aangerigte schade, indien het bewezen wordt, dat die schade door zijne nalatigheid is veroorzaakt. De schade hier is echter bewezen niet alleen het gevolg der nalatigheid van verweerder, maar ook van die van eischer te zijn. Er zijn getuigen die gezworen hebben, dat zij wel twintig vrachten mest daar gezien hebben, en ik ben van opinie, dat de muur nimmer ingevallen zou zijn, ware het niet veroorzaakt door de mest die er tegen lag en het muurwerk doorweekte. De uitspraak zal dus zijn ten faveure van verweerder met de kosten.

De andere regters hiermede instemmende, werd dienovereenkomstig uitspraak gedaan.

LOUW *vs.* LOUW.

Adv. Innes voor eischeres en adv. Giddy voor verweerder.

Dit was een zaak om echtscheiding wegens overspel, door den man gepleegd. Voor eischeres werd opgeroepen

Anna Emma Louw, die verklaarde:—Ik ben op den 2den Julij 1877 met verweerder getrouwd te Beaufort-West. Ik leefde met hem tot in Januarij 1880. Toen kwamen wij overeen om apart te leven, op conditie, dat hij mij £3 per maand zou betalen. Dit geld werd mij niet geregeld betaald. Ik heb er hem om moeten dagvaarden en zijne goederen laten opschrijven. Ik heb twee kinderen bij hem gehad. Hij heeft mij nimmer goed behandeld. Hij sloeg mij nu en dan. Hij is boekhouder in het slagthuis No. 10 in Kaapstad. Wegens het slaan heb ik hem voor het hof gebragt, en hij kreeg toen één maand gevangenisstraf. Hij onderhoudt noch mij noch mijne kinderen nu.

Contraverhoor:—Ik heb hem vóór Januarij 1880 verlaten omdat hij dreigde mij te vermoorden. Ik kwam terug. Mijn eerste kind is in 1878 geboren en mijn tweede in November 1879.

Susan Fitzpatrick.—Ik woon in de Caledonstraat, No. 51, en ken verweerder. Ik leerde hem in 1881 kennen. Ik woonde bij hem als zijn huishoudster en vrouw. Ik wist toen niet dat hij eene vrouw had.

Contraverhoor:—Ik verliet hem omdat wij getwist hadden en hij mij gelastte te gaan. Ik woonde bij hem onder naam van vrouw Starch, maar mijn ware naam is Susan Fitzpatrick. Eischeres kwam omtrent een maand geleden bij mij en toen verhaalde ik haar alles.

Dit sloot de zaak van eischeres.

Voor verweerder werd opgeroepen,

Albert Wijnand Louw, die verklaarde:—Ik ken Susan Fitzpatrick. Zij was in 1881 in mijn dienst. Zij sliep in haar eigene kamer. Mijne drie zoons sliepen in mijn kamer en deden dat altijd. Ik heb nimmer bij Susan Fitzpatrick geslapen. Zij twistte veel met de kinderen en was veelmalen dronken.

Albertus Louw:—Ik ben zoon van verweerder. Mijn vader, ik en mijn broeders sliepen te zamen in éene kamer.

Contraverhoor:—Mijn vader kwam bij ons slapen en stond zijn kamer af aan Susan Fitzpatrick. In onze kamer was een enkel en in de zijne een dubbel bed.

Pieter Louw:—Ik ben zoon van verweerder. Wij sliepen met vader in éene kamer.

Contra-verhoor:— Voor dat de huishoudster kwam, sliepen wij in onze kamer en mijn vader in de zijne. Er was geen dubbel bed in het huis.

Na de advokaten gehoord te hebben, zeide de Hoofdregter:—Ik ben zeker dat verweerder overspel gepleegd heeft en dus sta ik de echtscheiding toe.

Hierop verdaagde het hof tot den volgenden dag.

CALEDON.

(Van onzen Correspondent.)

Publieke vergadering. Drie kandidaten voorgesteld om de vacature in de wetgevende vergadering aan te vullen. Afgelegging van hunne politieke geloofsbelijdenis.

Zaturdag, den 11den Februarij 1882.

Heden des voormiddag om 11 uur, werd alhier in de Hofzaal eene publieke vergadering gehouden, met het doel om te hooren, welke kandidaten voor den opengevallen setel in het Parlement, in het veld zijn, en verder, wat hunne denkbeelden omtrent de groote vraagstukken van den dag zijn.

De heer Rocco de Villiers bekleedde den voorzitterstoel, de heer N. Kleijnageerde als secretaris.

Nadat de voorzitter het doel der vergadering had bekend gemaakt, werd gelegenheid gegeven om kandidaten aan te stellen.

De heer Devine stelde den heer Christiaan J. N. Dempers voor. De heer S. D. Fick secondeerde.

De heer J. H. Kleijn stelde den heer Jan Linde Beijers voor. De heer Kuijs secondeerde.

De heer Josias de Kock stelde den heer Servaas D. Fick voor. De heer Douw Steijn secondeerde.

Geene kandidaten meer voorgesteld wordende, stond de heer C. Dempers op om zijn gevoelen omtrent het een en ander meê te deelen. Hij zeide, door eenige voorname grondeigenaars en anderen verzocht te zijn, om zich kandidaat te stellen. Hoewel niet geboren in dit district, beschouwde hij zich nogthans als een inboorling van hetzelve, en stelde gevolgelijk groot belang in deszelfs welvaart. Wat zijne politieke gevoelens betrof, hij zou die in het kort meedeelen. Hij was er voor dat de Hollandsche taal in het Parlement, de geregtshoven en de scholen gelijke regten kreeg met de Engelsche taal. *Hij zou er voor stemmen.*—De Basuto-kwestie was een zeer moeijelijke. Hij voor zich dacht, dat er geene andere kans was, indien de Rijksregering onze handen in deze niet vrijliet, dan om Basutoland geheel aan de Rijks-regering over te geven.—Wat de Immigratiekwestie betrof, spreker was voor immigratie; doch de tegenwoordige immigratie-wet hielp onze landbouwers schteruit in plaats van vooruit. De soort van immigranten die wij noodig hadden waren negers, mozambiquers enz.

Op eene vraag van den heer M. J. de Villiers, L. W. V., wat spreker (de heer Dempers) omtrent spoorweg-uitbreiding dacht, antwoordde hij, dat hij alleen dan er zou voorstemmen, als 's lands kas het toeliet.

Den heer Jan Beijers werd daarop het woord gegeven. Hij verklaarde door verscheidene vrienden gevraagd te zijn om als kandidaat te staan, hetgeen hij dan ook, na rijpe overweging, besloten had te doen. Eerst was hij van meening geweest, voor de eer te bedanken, doch op aandringen van zijne vrienden, en tevens uit gevoel van pligt verklaarde hij zich thans bereid, om, mogt hij gekozen worden, het land te dienen. Als hij gekozen werd, zoo ging spreker voort, zou hij als geen partijman naar het Parlement gaan; hij zou zich bij geen partij aansluiten; de partij, die regt had, die zou hij steunen. Als een vrij en onafhankelijk man wilde hij naar het Parlement gaan; hij wilde zich niet aan verbinden. Wat de Beneficiaal betrof, was de heer B. van omtrent hetzelfde gevoelen als de heer Dempers.—Wat de Hollandsche taal aanging, was Z.Ed. van opinie, dat het geheel vrijgelaten moet worden in welke taal men in het Parlement wilde spreken. Hij was tegen gedwongen Hollandsch in het Parlement, en wilde zich dan ook niet verbinden, om er voor te stemmen. Hij was er nogthans voor, dat de Hollandsche taal in de scholen zou onderwezen worden.—Omtrent de accijns-lasting eisende spreker, dat die onze wijnboeren ruïneerde. Hij wilde niet, dat zij geheel opgeheven zou worden, maar dat de belasting zou verdubbeld worden op alle ingevoerde produkten als garst, suiker en diergelijke.

De heer Servaas Fick aan de beurt zijnde, verklaarde zich terug te trekken, om geene verdeeldheid in het kamp te brengen. Hij hoopte tevens, dat de twee andere kandidaten tot eene schikking zouden komen, waarbij een hunner zou terug staan voor den ander. Doen zij dit niet, dan kan het gebeuren, dat hij zich later weer verkiesbaar stelde.

De heer C. Dempers kreeg andermaal het woord. Hij zeide, vergeten te hebben te zeggen, dat hij verwachtte, dat de aanstaande Parlementssessie eene allerbelangrijkste zou zijn; vooral met het oog op den tegenstand, die het tegenwoordige Ministerie van den kant van den heer Sprigg en zijne ondersteuners wachtte. *Hij zou het tegenwoordige Ministerie ondersteunen*, als hij gekozen werd.

De heer M. J. de Villiers stond toen op, om de vergadering toe te spreken, en zijne denkbeelden omtrent de reeds genoemde zaken bloot te leggen. De vergadering scheen het echter niet noodig te achten, daar men over het algemeen vrijwel bekend is met Z.Ed's. gevoelen. Men vergenoegde zich daarom met een voorstel van den heer Devine aan te nemen: "Bedankende ons oud en beproefd lid, den WelEd. "heer M. J. de Villiers, voor zijne getrouwe diensten, "en verklarende het volste vertrouwen in hem, "als onzen vertegenwoordiger, te stellen."

Hiermede nam de vergadering een einde.

De opkomst was buitengemeen groot, en het aantal buitenmenschen niet gering. Naar hetgeen uw rapporteur vernomen heeft, kan de heer Dempers op de ondersteuning van vele buitenmenschen rekenen. Genadendal was ook op de vergadering vertegenwoordigd in den persoon van een kleurling, die goed Hollandsch en Engelsch spreekt, en den heer Beijers eenige zeer verstandige vragen deed, hetgeen de vergadering zeer amuseerde. De stemmen der Genadendalsche Hottentotten zijn bij eene electie waarlijk niet te versmaden, en gelukkig de kandidaat, die ze op zich weet te vereenigen. Maar men krijgt ze niet zoo gemakkelijk! Het kost..... geld!

TRANSVAALSCHE REPUBLIEK.

De *Volksstem* dringt er sterk op aan, dat de Regering toch is tijds de wetsontwerpen zal publiceren, die zij aan den op 1 Mei aanst. zamen te komen Volksraad denkt voor te leggen. "Niet alleen," zegt ze, "bepaalt de wet dat die publikatie drie maanden vóór de zitting van den Volksraad geschieden moet, maar 't ligt in den aard der zaak dat er beter en degelijker werk verwacht kan worden, wanneer de Raadsleden en het volk, geholpen door deskundigen en door de beoordeeling der nieuwsbladpers, den tijd hebben gehad om goed en naauwkeurig na te denken over de ontwerpen, welke aan de overweging van den Raad zullen voorgedragen worden. De veronachtzaming van deze wetsbepaling heeft aan het land, reeds onder wijlen President Burgers, veel onaangenamheid en last bezorgd, en 't is hoog tijd dat wij, door de ondervinding geleerd, in de toekomst waken voor eene herhaling van deze dwaling. Wij raden 't den leden van den H.Ed. Achtbaren Volksraad aan, om zich met hand en tand te verzetten tegen maatregelen die hun overwacht worden voorgeleerd, tenzij dezelve van zulk een aard zijn, dat het uitstellen er van het land onvermijdelijk benadeelen zal."

Van de Zuidwestelijke grenzen—zoo lezen we in dat zelfde blad—hebben we niets nader vernomen. Voor zoo ver wij weten is er ook nog geen berigt ontvangen van den Superintendent voor Naturellenzaken. Volgens gerucht, zou Z.HEd. in Marico burgers hebben doen opkommanderen, natuurlijk als een wacht op de grenzen; doch dit is ook nog maar een gerucht. Wat echter meer dan een gerucht schijnt te zijn is dit, dat blanken aan den strijd deelnemen als vrijwilligers. Dit betreuren wij zeer. Niet alleen is dit in strijd met de proclamatie onzer Regering; maar het maakt ook een slechten indruk naar buiten en 't kan van zeer nadeelige uitwerking wezen op de kaffers zelven. Wij gelooven dat het een geheel nieuw verschijnsel is in de geschiedenis van Zuid Afrika, dat blanken als vrijwilligers dienst nemen in oorlogen tusschen naturellen-stammen onderling. Dit staat, om er het minst van te zeggen, volstrekt niet netjes. Het kan bovendien ook nog dit gevolg hebben, dat beide oorlogvoerende partijen blanke vrijwilligers bezigen—wat werkelijk hier het geval schijnt te zijn—en daaruit kunnen moeijelijke en treurige gevolgen ontstaan. Bij de kaffers zelven zou 't den eerbied en het ontzag voor de blanken, die zoo noodig zijn voor de handhaving van ons prestige tegenover de barbaarscheid, aan den eenen kant kunnen verminderen, terwijl er aan den anderen kant een rassenoorlog, tusschen de talrijk ons omringende naturellenstammen, door verhaast kan worden. Wij hopen dat de Superintendent voor Naturellenzaken, die tevens lid van het Driemanschap is, er in slagen moge om onze burgers te overreden af te zien van alle deelname aan den oorlog die er nu geveerd wordt tusschen Moshete en Montsioa, terwijl wij vertrouwen dat die burgers die er deel aan genomen hebben zich zoo spoedig mogelijk van verdere deelname onttrekken zullen. 't Is zoo, Moshete was onze onderdaan geweest en is nog een getrouwe bestgenoot; maar 't is niet minder waar dat hij, sij 't dan ook tegen zijn zin en onder protest, van ons afgescheurd is. Hij is thans niet meer Transvaalsch onderdaan, en hoe zwaar het dan ook moge zijn om hem te zien aanvallen door zijn bloeddorstigen vijand, is 't toch beter om ons niet in den strijd te mengen. Het daar op nieuw vergoten bloed komt o ons rekening van die groote en magtige mogendheid die er op poogt dat zij speciaal geroepen is om de naturellen in Zuid Afrika te beschermen!! Ware Moshete onderdaan van de Republiek geweest, Montsioa zou hem niet hebben durven aanvallen.

Men schijnt in de Transvaal in 't onzekere te verkeeren omtrent het vertrek van ds. du Toit, den inspekteur generaal van onderwijs, uit de Paarl. Althans het blad van Pretoria laat zich in dien zin uit en zegt:—"Er is niets waarraan ons land zoo groote behoefte heeft als aan degelijk gezond onderwijs, en hoe eer de man, die 't op zich genomen heeft om den voorrang te nemen in de pogingen tot voorziening in die groote behoefte, komt, hoe beter 't wezen zal voor ons volk."

In Nieuw Schotland gebeuren dingen, die de *Volksstem* niet aanstaan en waaraan zij meent dat spoedig een einde behoort gemaakt te worden, te weten:—"De executeurs in den boedel van McCorkindale hebben, namelijk, een paar jaar geleden aan vluchtelingen van de Pivaan en de Zulugrens verlof gegeven, om op de gronden van McCorkindale te plakken. Het schijnt dat die plakkers nu aanspraak maken op dien grond, uit krachte van occupatie, en sommigen hunner trotseren de wettige eigenaars der gronden. Wij meenen dat 't hoog tijd is dat in deze zaak een doortastend onderzoek worde ingesteld en er een einde gemaakt worde aan dergelijke occupatie van, of overschrijding op grond in dat distrikt. Een schrijver over deze zaak beveelt stark aan dat de heer Ferreira, Commissaris van Naturellen te Derby, gemagtigd worde om zaken in verhoor te nemen, of dat iemand anders met zoodanige magt toegerust daarheen gezonden worde. De Regering heeft met de crediteuren een akkoord getroffen en onze burgers behooren de verbintenissen der Regering te eerbiedigen, opdat zij niet in moeijelijkheden gebragt worde."

Te Middelburg is op 19 Januarij onder leiding van drie leden van den Volksraad, de heeren S. P. Botha, N. J. Smit en J. P. Joubert, een welbezochte publieke vergadering gehouden, met het doel, om het volk bekend te maken met en om eene uitlegging te geven van de wetten, onlangs door den Volksraad gepasseerd, alsmede den Afrikaander Bond te bespreken en inteekenaren te gewinnen voor de Boeren Handelsvereeniging. Er wordt niet heel veel van gerapporteerd, behalve dat de vergaderden over het algemeen zeer tevreden waren, ook met de wet op invoerregten. Van deze laatste wilden sommigen echter weten, of zij ook van toepassing was op burgers van den staat, die voor eigen gebruik goederen van buiten de Transvaal gingen halen. Het antwoord, dat echter voor de hand ligt, wordt niet medegedeeld. Voordat de vergadering uiteenging, introduceerde de Voorzitter den Afrikaander Bond en noodigde allen ook uit, aandeelen te nemen in de Boeren Handelsmaatschappij. De Afrikaner Bond werd door hijna alle tegenwoordigen geteekend, terwijl omtrent 16 aandeelen uitgereikt werden in de Boeren Handelsvereeniging.

Op de lijst van personen, die zich bij den Britschen Resident als Britsche onderdanen hebben laten inschrijven, om soodoende volgens artikel 28 der Conventie van persoonlijke krijgsdienst ontheven te zijn, komen in de zestig namen voor en daaronder slechts *één* Hollandsche—Henry Spijkerman. De overige zijn allen Engelsch.

In de *Volksstem* van 1 dezer komen niet minder dan zes brieven voor rakende de kwestie der Presidents-verkiezing. Een daarvan is weer van den onvermoeiden heer Is. J. Bosman, die ditmaal den handschoen opneemt tegen een vorig briefschrijver, die o.a. dit tegen den heer Hofmeyr heeft, (evenals het geval was met "Republikein,") dat hij der Transvaalsche bevolking te onbekend was om oo

UNIONDALE.

(Van onzen Correspondent.)

Uniondale, 11 Febr. 1882.

De volgende door de Boerenbeschermings-vereeniging opgemaakte memorie gaat thans in het distrikt ter teekening rond:

Dat: tijdens de overgave der kolonie de Holl. taal uitsluitend gebezigd werd door de inwoners, en dat de regering in het moederland, de bestaande orde van zaken zooveel mogelijk wenschende te behouden, het gebruik van hun eigen taal den nieuwen onderdanen waarborgde, totdat den 1sten Januarij 1828 de Engelsche taal in de geregtshoven verplichtend gemaakt werd;

dat: hieruit volgt dat Engeland, tijdens de overname, hier eene bevolking vond die hare eigen taal, eigen godadienst, eigen zeden had, welke geheel van die hunner nieuwe heerschers verschilden, en dat zij haar wel het eene lieten behouden en haar eene tamelijke mate van vrijheid schonk, doch haar ook tevens het vrije gebruik der taal ontnamen;

dat: de tolken in de gerechtshoven en vooral in de magistraatshoven meestal zeer onbedreven zijn in beide talen, maar vooral in het Holl., waardoor de woorden van den magistraat en van den beschuldigde dikwijls onbehoorlijk worden vertaald, en waardoor een groot ongerief veroorzaakt, of de rechtvaardigheid der zaak niet in acht genomen kan worden, en de beschuldigde dikwijls veroordeeld of vrijgesproken wordt zonder dat hij zelf daar iets van begrijpt;

dat: de bevolking van Holl. afkomst in hare transactien in de publieke kantoren, wegens hare onbekendheid met de Eng. taal, zich zeer moeijelijk verstaanbaar kan maken, en zij het daarom een grievende zaak acht, zich altijd aan groot ongemak en verlegenheid te moeten blootstellen bij het verkrijgen van de noodige informatien van de gouvernementsambtenaren, en dat alleen omdat die ambtenaren—die toch ten dienste van het publiek behoorden te zijn—ten eenemale met de moedertaal van den maar inlichting vragende onbekend zijn;

dat: daar de Eng. taal uitsluitend in het parlement gebruikt wordt, de Holl. sprekende burgers des lands de beraadslagingen van dat lighaam met minder sympathie en waardeering volgen, dan het geval zou zijn, indien het den leden toegestaan werd die taal te gebruiken, welke door de overgroote meerderheid hunner constituenten gesproken wordt;

dat hierdoor mannen van bekwaamheid en ondervinding en die bezield zijn met liefde tot hun vaderland, en de afstammelingen zijn van geslachten, welke hier reeds lang bloeiden, alvorens de kolonie Engelsch werd, als van zelf verhinderd zijn, leden des parlements te worden en zich aldaar te doen hooren, zijnde hun eenige fout, dat zij met de taal van Groot Brittanje onbekend zijn;

dat: Hollandsch de taal zijnde van de overgroote meerderheid van H. M. onderdanen in de Kolonie, die deselve gebruiken in hunne huizen, in de zamenleving en bij hunne godsdienstoefeningen, aan deze slechts luttel geregtigheid bewezen wordt en er een ongezond opvoedingssysteem ontstaat, daar er bij de wet bepaald is, dat het Engelsch de taal zal zijn, waarin de kinderen op de scholen onderwezen moeten worden, zijnde dit vooral het geval in de buitendistrikten, waar de ouders, door omstandigheden geheel van hen onafhankelijk, hunne kinderen slechts een korten tijd op de school kunnen zenden, waaruit dus volgt dat de kinderen reeds de scholen verlaten zonder eenige grondige kennis der Eng. taal te hebben opgedaan, of de onderwerpen magtig geworden te zijn, die hun onderwezen worden; dat deze nadeelige toestand van zaken ontstaat, doordat het onderrigt geschiedt in eene voor hen vreemde taal;

dat: om deze en verscheidene andere redenen uwe petitionarissen gelooven, geregtvaardigd te zijn, zich tot het Parlement te wenden met het verzoek, dat de Holl. taal dezelfde regten als het Engelsch zal toegekend worden in de geregtshoven, in de beide huizen van het Parlement en om het vrij te laten aan de schoolcommissien het Hollandsch als voermiddel te gebruiken tot onderrigting der leervakken, alwaar zulks wenschelijk geacht wordt.

ORANJE VRIJSTAAT.

Omtrent de nieuwe oneenigheden onder de Barolongs leest men in de *Express* o.a., het volgende:—"Laatstleden Donderdag zond ZHEd., de Staatspresident, eene commissie naar Thaba 'Nchu, met het doel om een onderzoek in te stellen naar eene menigte klachten, welke tegen Sipinare en zijn volk zijn ingebracht. Na met het opperhoofd op gepasseerden Vrijdag en Zaterdag de klachten te hebben besproken, keerden de heeren Blignaut en Stein stadwaarts en deelden het Gouvernement hun rapport mede. Wat dit rapport inhoudt is ons onbekend, ofschoon onze correspondent te Thaba 'Nchu ons zulke inlichtingen heeft gegeven, die de questie alles behalve ongunstig doen schijnen voor het opperhoofd Sipinare. Het schijnt dat Molali, een Barolong, na eenig vee te hebben gestolen, in den nacht van den 26sten met het gestolene trachtte te ontsnappen. Op dit oogenblik was eene grenswacht van ongeveer 60 Barolongs op den uitkijk voor de menigvuldige veedieven, die 's nachts over de grens komen, en voor het aanbreken van den dag ons grondgebied trachten te bereiken. De wacht had het geluk Molali, voor hij de grens overschreed, te vatten en hem in zijn eigen wagen op te sluiten. Evenwel ontsnapt zijnde, ging hij naar Bloemfontein, waar hij een klachte indiende, dat hij door Sipinare gearresteerd was geweest, aangezien hij geen pas had; en dat, doordat Sipinare niet genegen is passen te verleenen, hij geen pas had gehad. Dit is een van de aanklachten. Een andere is ontstaan uit het standje te Annandale, reeds in onze laatste uitgave vermeld. De inboorling, die hier schuldig was wegens onbeschaamd gedrag en oorzaak was van een vechtpartij, was naar het schijnt te Annandale zonder pas geweest en van daar ontsnapt naar Basutoland, doch werd vervolgd met het doel om hem voor het gerecht te brengen. Hieruit blijkt het dat de klachten, die den Uitvoerenden Raad bereiken, vrij ongegrond waren, en kunnen worden toegeschreven aan eene voortdurende en stelselmatige, ofschoon geheime opruijing, om zoo mogelijk tweespalt tusschen ons Gouvernement en Sipinare te bewerken. De boodschap door den President aan het Barolong opperhoofd gezonden, hield ook in dat ZHEd. ontevreden was met de door Sipinare gevolgde politiek met betrekking tot Samuels volk. Sipinare begreep deze beschuldiging niet en heeft naar eene uitlegging hiervan gevraagd om zich van den blaam te zuiveren."

Aan deze feiten knoopt de *Express* een paar opmerkingen vast, te weten eene vermaning aan Sipinare om zijn land niet een schuilplaats te laten worden van het schuim uit Basutoland en elders, dat zich daar al mooi begint op te hoopen. En de andere is, dat het hoog tijd wordt, een Vrijstaatsch Magistraat onder de Barolongs te plaatsen.

Sprekende van eene mogelijke afscheiding van het distrikt Quthing van het overige Basutoland, zegt hetzelfde blad:—"Of dat distrikt, zooals in het telegram voorgesteld, gelijk is aan dat op de laatste officieele kaart, of niet, is ons onbekend. Wij hopen dat het zoo moge wezen, aangezien een strook gronds, die Basutoland van de Oost-Griqualandsche grens zou scheiden, de laatste bevolkt door blanke kolonisten, Basutoland tot eenige uitgestrektheid zou afsluiten en als eene bateugeling van de Griquas en Pondos zou dienst doen. Bovendien zou het nieuwe grondgebied natuurlijke grenzen hebben, iets waarnaar ieder liberaal kabinet streeft, als gesteld tegenover het wetenschappelijk grenssysteem hunner tegenstanders, terwijl het ten oosten en ten noorden door den Drakensberg, ten westen door de Oranjerivier, en ten zuiden door de Witteberg omringd is. We wenschen deze bezetting niet, doch wel dat de Basutos het kwaad van hunne handelingen mogen inzien en dat herstellen, bij gebreke waarvan we het Ministeriele voorstel als billijk, rechtvaardig en politiek zullen aannemen. De bezetting van Maseru door eene sterke macht is ongetwijfeld verplichtend tegenover dezen Staat, en zou ons van het gevaar bevrijden, dat wij zeker loopen bij de ontruiming van Basutoland."

Een geval van brutale poging tot struikrooverij wordt volgenderwijs aan het Bloemfonteinsche blad medegedeeld:—

Laatsleden Donderdag namiddag werd nabij Spitskop, slechts een half uur te paard van Bloemfontein, eene met vier paarden bespannen en van Kimberley komende kar, waarin twee personen met hun koetsier zich bevonden, op eene brutale wijze aangehouden door een in een bruinachtig pak gekleed personage, dat, om zich onkenbaar te doen zijn, zich van onder den hoed tot boven den mond van een masker had voorzien. Uit een langs den weg staand boschje sprong, toen de kar daar passeerde, een man te voorschijn, die, zijn revolver op de reizigers richtende, zijn verlangen vrij duidelijk te kennen gaf in de woorden:—"Je geld of je leven!" Een der passagiers, zich doof houdende om tijd te winnen, vroeg hem andermaal die woorden te uiten, waardoor den koetsier de gelegenheid werd gegeven, een geweer ter hand te nemen, dat, ofschoon ongeladen, waarschijnlijk de oorzaak was dat de gemaskerde 't op een loopen zette. De koetsier, die middervijl het geweer geladen had, sprong daarmede gewapend de kar uit, toen plotseling van op een vijftig passen achter de kar een revolverschot op hem gelost werd doch gelukkig zijn doel miste. Nadat de reizigers hun aanrander tot op een 400 passen hadden nagezeten, legde de koetsier, die zich nog steeds ter zijde van de kar bevond, het geweer op hem aan, en zoude zeker getracht hebben den boeswicht neer te vellen, ware hij daarin niet tegengehouden door zijn heer, die hem toeriep:—"Om God's wil, schiet den man niet dood!"—Van dit vooral werd te Bloemfontein aangifte gedaan, maar niet ter regter plaatse, en daardoor ontstond zoo veel openthoud, dat de boeswicht tijd kreeg om te ontsnappen.

De heer Gamble, de waterbouwkundige, bevindt zich in Bloemfontein, om rapport te doen over de kwestie van de beste manier om de stad te voorzien van een geregelden en permanenten watertoevoer, voldoende voor de behoeften der inwoners.

President Brand, die onlangs teruggekeerd was van een officieel bezoek naar Jacobsdal, waar hij met groote geestdrift ontvangen was, heeft op Zondag 5 dezer den eersten steen gelegd van de te vernieuwen Engelsche Kerk te Bloemfontein. De *Express* vertelt in goeden gemoede, dat Z.H.Ed., zoowel als de Bisschop, bij die gelegenheid toepaselijke "toasten" uitbragten.

De Nationale Bank heeft blijkens haar gepubliceerden kwartaalstaat in het laatste driemaandelijksche tijdvak een winst (onzuiver) gemaakt van £27,806.

De brand te Jagersfontein, die Woensdag 8 dezer de pakhuizen van de heeren Davies en Abrahams in de asch heeft gelegd, moet eene schade hebben aangerigt van tusschen de £7,000 en £8,000. Gebouwen en inhoud waren geassureerd voor £2,500. Er wordt sterk geklaagd over de nalatigheid van de politie en beambten bij gelegenheid van die ramp.

ZUUR EN ZOET.

De vraag van een anti-accijnsman: "of het dunne eind der wigge er uit zal springen, op dezelfde plaats blijven zitten, of dieper ingedreven worden," kunnen wij nog niet beantwoorden. Wij zullen het moeten afwachten. Voor het laatste is er, meenen wij, geen nood, zoolang the honorable John Gordon Sprigg of zijns gelijken niet weer in de plaats van Scanlen komen. Wee ons dan, als zoo iets moest komen te gebeuren! Zeg niet: "het is onmogelijk," er zijn al onmogelijker dingen gebeurd. Steun maar vooreerst ons tegenwoordig Ministerie, al is het niet de volmaktheid zelve; en wordt ge naar de stembus geroepen—iets dat ook weleens kon gebeuren—gebruik dan de wijsheid die gij in de laatste jaren door *dure ondervinding* opgedaan hebt, en zie wel toe, wie gij verkiest om wetten voor u te maken.

* * *

Zullen wij nog eenige honderdduizenden ponden stemmen om Engelsche "landbouw(?)immigranten" in te voeren, en als zij arriveren, onze beste kroonlanderijen, uitspanplaatsen, enz., aan hen geven, of hebt ge er al genoeg van? Laten uwe vertegenwoordigers in het Parlement dat eens weten, bij wijze van petitie. Denkt er aan!

* * *

"Er zijn redenaars, die zelven wel niet moede worden, maar anderen vermoeijen door te lang te spreken. Hoorders zijn, in zekeren zin, flesschen, welke men niet zoo vullen moet, dat zij niet meer kunnen gestopt worden."—Wij schrijven dit niet juist voor predikers af; maar ook met het oog op de parlementaire debatten.—*Exempli gratia.*

* * *

"Aan mannen van beteekenis wordt niet zelden het hof gemaakt door mannen zonder beteekenis." Het spreekwoord zegt: met wien men verkeert, wordt men geëerd. Dit is dan ook de reden, waarom de nulliteiten zoo vaak aan de slippen hangen van hen, die een grooten naam verwierven."

* * *

"Zeg uwen vrienden, dat gij ongesteld zijt; allen zullen zich haasten u een onfeilbaar geneesmiddel op te noemen, maar zeg hun, dat gij in nood van geld zijt; zij zullen u schouderophalend den rug toekeeren en geen raad weten."

* * *

De kroeg, of kantien, is de catechisatiekamer van den duivel.

* * *

In geen land ter wereld gaat het zoo gemakkelijk om *groote* bankroeten te maken, als in Zuid Afrika. Is onze wet op insolventies niet misschien daarvan de voornaamste oorzaak? Wij weten het, sommige lieden zijn er, die het groote aantal banken de schuld geven; maar dat is minder juist. Dat eenige jaren geleden zeker Engelschman, die pas 18 maanden in de Kolonie was, een bankroet van £30,000 kon maken en daarna als een lord leven, spreekt boekdeelen.

* * *

A. Onze Kolonie gaat geweldig vooruit, reken eens dat ik 7½ percent renten van mijn geld trek.

B. Gij zegt *voor*uit, ik *achter*uit, want ik betaal 9 percent disconto.—Wie heeft gelijk?—Beantwoord die vraag met de lange lijsten van het Masterskantoor voor u!

* * *

Dat onze stamverwanten in de Republiek van zulk een blad als de *Transvaal Argus* verlost zijn, is eene oorzaak van vreugde voor allen, die het wel meenen en die met den geest van dat orgaan bekend zijn. Wij hebben vooreerst nog geene vrijmoedigheid om den Vrijstaat met de nieuwe aanwinst op Jagersfontein geluk te wenschen. De tijd zal het leeren.

* * *

Welke behoefte er in de Transvaal bestaat om een nieuw "Engelsch" blad, onder den naam van *Transvaal Advertiser*, kunnen wij maar niet inzien. Wij dachten dat de Republiek vooreerst aan de "*Volksstem*" genoeg had, en dat, indien er nog een nieuwsblad vereischt werd, zul ,een in de *Hollandsche* taal diende te zijn. Het volk in de Republiek en de Holl.-Afrik. pers elders, behoort naauwlettend het oog te houden op dien nieuwen tijdgenoot.

* * *

Wat is er geworden van de belofte, dat de *Cape Argus* ook een kolom aan de Holl. taal zou afstaan? Brengt zij wellicht het spreekwoord in beoefening, dat beloven en doen twee zaken zijn?

* * *

Van het Hollandsch gesproken,—binnen kort zal de groote levenskwestie voor Zuid-Afrika in het Parlement uitgemaakt worden. Van de Jingo-partij moeten wij den hardnekkigsten tegenstand verwachten. Nu reeds hebben sommige dier edele heeren zich privaat en in het publiek op alles behalve malsche wijze tegen de taalbeweging uitgelaten. Men talme niet om de handen onzer woordvoerders met memories te sterken; en die heeren zorgen om op hunne plaatsen te zijn en met niet minder dan *gelijke* regten voor onze moedersprake tevreden te zijn. Wil iemand zich gemerkt zien en in de toekomst het vertrouwen zijner landgenooten verbeuren, dan stemme hij in deze met de Jingos saam, of absentere zich als het beslissend oogenblik komt.

* * *

Met het oog op den zakentoestand in Basutoland prijzen wij het in ons Ministerie, dat het Parlement vroegtijdig bijeengeroepen wordt. Als de ministers nu maar op behendige wijze de Upingtonsche Bill voorsnijden, dan is hunne plaats op het kussen verzekerd, want daar dreigt hun het grootste gevaar. Niet een Upington of Sprigg c. s., maar ons Ministerie moet ons van Basutoland verlossen.—Jammer dat wij van Merriman hebben te verwachten, dat hij zich in zake de Holl. taal tegen ons zal stellen. Zou hij zich nog niet willen laten gezeggen, om ons óf in dezen bij te staan, óf buiten stemming te blijven? Hoe kan hij onze ondersteuning verwachten, indien hij *dat* niet voor ons over heeft? Hij bedenke zich nog eens! Wij meenen het goed met hem.

* * *

Wij hebben onderzoek gedaan naar de waarheid van het verhaal, in de *Cape Times* opgedischt, als zou Ds. du Toit *die Afrikaanse taal* in de Transvaal als officiele taal willen invoeren; en kunnen op goed gezag verklaren, dat het net zulk een onwaarheid is als de geschiedenis van den modderpoel, waarin de wagens met soldaten op 20 December 1880 op Bronkhorstspruit vastgezeten hebben, en waarop zekere Charles Utting in der tijd gerijmeld heeft.

—Weinige zaken hebben in korten tijd zulk een opgang gemaakt, als de briefkaarten. Alleen in Duitschland zijn er in 1880 123 millioen verzonden. In het Rijkspostmuseum te Berlijn zijn reeds 418 soorten briefkaarten uit verschillende landen. De kleinste zijn die van New-Foundland. Tal van briefkaarten vindt men in dat museum, die in het licht stellen, hoeveel wel op een briefkaart kan geschreven worden. Er is een Engelsche briefkaart, waarop 33,363 woorden geschreven zijn door een Engelschen stenograaf

GEORGE FINDLAY & Co.

Hebben onlangs ontvangen de volgende bijvoegingen tot hunnen Voorraad:

Patente Heining Snijders, Laanmaaiers, Tuinscharen, Tuinspaiten
Koemelkers, Karnen, Melkerijgereedschap
Wagen Assen, Assen voor Schotsche Karren, Karren en Wagens
Heiningdraad, Zwart gehard Nos. 6 en 8, Gegalvaniseerd gehard Nos. 6 en 8, Ovaal Samson Stalen, Gegalvaniseerd gevlochten 4 en 5 draad
IJzeren Standaards voor Heinig, 4 voet 6 duim hoog, Hoekvormig, licht en sterk, met twee en een punt, Aantrek Palen, hoek en tusschenpalen.
Gegoten IJzeren Pijpen voor Dammen, Sluiskleppen en Kranen, Damschrapers
Schapen Bellen, Huis en Tafel bellen, bellen voor Boerenplaatsen
Gegalvaniseerd Gevlochten IJzerdraad, sterk voor Schapenkralen
Zaagbanken met ronde Zagen voor hand of kracht, Band Zaagmachines, Boormachines
Avery's Platform Weegmachines, Voorslalen
Gereedschap en Machines voor Blikslagers en Zadelmakers
Amerikaansche IJzerwaren en Gereedschap, Saucys en Vleeschmachines, Groote Bijlen, Hakmassen, Toonbankschalen, enz.

IJzerpakhuizen, Gravestraat, Kaapstad.

J. C. JUTA, Boekhandelaar, Kaapstad, heeft eene inteekening geopend op het volgende Prachtwerk;

BIBLIA,

DAT IS

DE GANTSCHE H. SCHRIFTURE,

VERVATTENDE ALLE DE CANONIJCKE BOEKEN DES OUDEN EN DES NIEUWEN

TESTAMENTS,

BENEVENS

DE BOECKEN GENAEMT DE APOCRYPHE,

DOOR LAST DER HOOGH MOG. HEEREN

STATEN GENERAEL

van de Vereenighde Nederlanden, en volgens het Besluit van de Synode Nationae GEHOUDEN TOT DORDRECHT IN DE JAREN 1618 ENDE 1619.

Uit de oorspronkelijke talen in onse Nederlandsche tale getrouwelick overgeset.

Met nieuwe bijgevoeghde Verklaringen op de duystere plaetsen, aanteeckeningen van de gelyck Luydende Texten ende nieuwe Registers over beyde de Testamenten.

ENDE DOOR GEMEENE ORDRE DER NEDERLANDTSHE KERCKEN VERBETERT VAN DRUCKFOUTEN EN MISSTELLINGEN DIE IN DEN EERSTEN DRUCK GEVONDEN WORDEN.

BENEVENS

DE BERIJMDE PSALMEN, DE FORMULIEREN EN DE NEDERLANDTSCHE LITHURGIE

MET 100 PLATEN VAN GUSTAVE DORE.

DEZE groot Quarto BIJBEL van KEUR, uitgegeven door den heer S. VAN VELZEN JR., te Kampen, verschijnt thans op nieuw, met honderd platen van Gustave Doré, uitgekozen door Jozef Israels.

Bij het Oude Testament behooren *zestig*, bij het Nieuwe *veertig* platen.

Deze Bijbel, wanneer compleet, zal gebonden worden in een Marokko band, met verguld slot en hoeken, een model waarvan thans ter bezigtiging ligt.

De prijs van dezen Prachtbijbel, die keur van Platen met keur van Tekst in zich vereenigt, zal zijn **£3 15s.** Voor Handelaren met een goed *rabat.*

ZUID-AFRIKAANSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, AMSTERDAM.

KAPITAAL 1.500.000 GULDEN.

DEZE MAATSCHAPPIJ, opgericht met het doel om met *Zuid-Afrika* eenen algemeenen GOEDEREN- en PRODUCTENHANDEL te drijven, levert aan Boeren-Winkelvereenigingen en Winkeliers Europesche, Amerikaansche en andere Goederen tegen de laagste prijzen en geeft liberale voorschotten op Wol, Struisvogelvederen en andere Producten, aan de Maatschappij ten verkoop toegezonden.

Nadere inlichtingen zullen gaarne gegeven worden door het Hoofdkantoor der Maatschappij te *Amsterdam* en door den ondergeteekende

E. J. KOCH,
Directeur der Z. A. H. M.;
tijdelijk adres te Pretoria.

MEUBELEN! MEUBELEN!!

Uitgebreide Verkooping van Nieuwe Meubelen.

DE Ondergeteekende heeft juist Ontvangen en uitgepakt een groot en zeer verscheiden Assortiment MEUBELEN van de beste Fabrikanten, massief, en in de prachtigste Engelsche stijlen, en die mogen bezigtigd worden, op aanzoek aan zijn Magazijn, 21 Strandstraat, in het Pakhuis, No. 55 St. Georgestraat, alwaar de Verkooping zal gehouden worden

OP HEDEN DONDERDAG,

TE HALF 11 URE 'S VOORMIDDAGS.

De Bezending bestaat in prachtige Garderobes, Mahonie- en Eikenhout; Kleederkasten, prachtige Voor- en Eetkamer-Suites, zware Eettafels, Mahonie- en Eikenhout, 12 tot 24 voeten lang; Stoelen, Mahonie- en Eikenhouten en Ebbenhoutkleurigen; Prachtige Buffetten, in Zwart, Ebbenhoutkleurig en Mahoniehout. Schrijftafels, Mahonie- en Walnotenhout; Mahoniehouten Bureaux; Sofa- en Kaarttafels, Verlakt en Mahoniehout, enz.

H. RUPERTI.

J. J. HOFMEYR EN ZOON, Afslagers.

Versche Perzische Golf Dadels, EX "HARMONIE."

DE ONDERGETEEKENDEN

ONTSCHEPEN NU

3,600 MATJES

UIT BOVENGEMELD SCHIP.

TE KOOP TEGEN LAGE PRIJZEN

TIJDENS DE ONTSCHEPING.

J. G. STEYTLER & CO.

28 St. Georgestraat.

AAN WIJNBOEREN!!!

SALICIETZUUR.

DE Ondergeteekenden hebben ontvangen eene verdere bezending van het bovenstaande, dat door vele Wijnbouwers bewezen is het *beste middel* te zijn tegen GISTING.

Om verdere bijzonderheden vervoege men zich bij

THOMSON WATSON & Co.

Koornboerderij te Huur.

DE Ondergeteekende, door ziekelijkheid verhinderd, zijne Koornboerderij voort te zetten, heeft besloten dezelve te verhuren.

Men doe aanzoek bij hem op de plaats zelve.

J. N. LOUW.

Eikeboom, Groenberg,
Dist. Wellington.

WEGGELOOPEN 2 STRUISVOGELS,

EEN in de maand DECEMBER en een in de maand JANUARIJ, beiden omtrent 20 maanden oud, met korte Vederen aan de Vleugels, maar lange Staartvederen.

Degenen bij wie deze Vogels mogen aankomen, gelieven kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke onkosten zullen worden betaald.

S. J. VAN DER SPUY.

Vissershoek, 7 Feb. 1882.

KENNISGEVING.

ONDERWIJZERS, de vereischte bekwaamheid bezittende, worden bij deze uitgenoodigd te dingen naar de betrekking van Gouvernements Onderwijzer te Lindley, O.V.S.

Het aan deze betrekking verbonden salaris is **£100 met £50 voor Huishuur en de Schoolgelden.**

Applicatiën, vergezeld van getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, moeten aan den Ondergeteekende worden ingezonden vóór MAANDAG, den 6den MAART 1882.

A. KOK.
Secretaris der Schoolcommissie.

Lindley, 20 Januarij 1882.

PRIVAT LOGIESHUIS.

MRS. L. VAN DER POEL wenscht haar en Vrienden in en Buiten de Stad bekend te maken, dat zij verhuisd is naar PHOENIX HOUSE No. 31, **Roeland Straat**, regt over de Normaalschool. Een ruim en luchtig Gebouw, nabij het Parlementshuis.

MALMESBURY EXECUTEURSKAMER.

Berigt aan Debiteuren,

In den Insolventen Boedel van Dr. LEWIS JOHN NEWNHAM, van Malmesbury.

ALLEN, die aan den bovengemelden Boedel iets verschuldigd zijn, worden verzocht hun Debita *onmiddelijk* te voldoen aan den Ondergeteekende, daar anders stappen in regten tegen hen zullen worden genomen.

A. G. WATERMEIJER,
Provisioneel Curator.

Malmesbury, 13 Febr. 1882.

HIGH SHERIFF'S NOTICES.

District of Fraserburg.

In the Suit between ROBERT ROSS FRAZER, Plaintiff, and ABRAHAM VISSER & WILLIAM LAWSON KINGON, Defendants.

IN Execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a Sale will be held at Fraserburg, in the said District, on Tuesday, 28th February, 1882, of the following, viz.:—A quantity of household furniture, &c., &c.

JAMES M. CROSBY, High Sheriff.

8th Febrnary, 1882.

District of Swellendam.

In the Suit between JOHANNES PIETER FAURE, Plaintiff, and JURGEN JOHANNES P. HUMAN, Defendant.

IN Execution of the Judgment of the Supreme Court in the above Suit, a Sale will be held at Doorn Kraal, in the said District, on Saturday, the 18th February, 1882, of the following, viz.:—A quantity of household furniture, wagon, cart, plough, &c.

JAMES M. CROSBY, High Sheriff.

8th February, 1882.

Cape District.

In the Suit between W. A. LIPPERT & Co., Plaintiffs, vs. WILLIAM A. BAKER, Defendant.

IN Execution of the Judgement of the Supreme Court in the above Suit, a Sale will be held at Defendant's Residence, at New Brighton, in the said District, on Saturday, 25th February, 1882, at 11 a.m., of the following, viz:—Divers Articles Household Furniture.

JAMES M. CROSBY, High Sheriff.

13th February, 1882.

Distrikt Fraserburg.

In Zake tusschen ROBERT ROSS FRAZER, Eischer, en ABRAHAM VISSER & WILLIAM LAWSON KINGON, Verweerders.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof in de bovengenoemde Zaak, zal Verkooping worden gehouden te Fraserburg, in het gezegde Distrikt, op Dinsdag, den 28sten Februarij 1882, van het volgende, namelijk:—Eene hoeveelheid huirraad, enz.

JAMES M. CROSBY, Opperbaljuw.

8sten Februarij, 1882.

Distrikt Swellandam.

In Zake tusschen JOHANNES PIETER FAURE, Eischer, en JURGEN JOHANNES P. HUMAN, Verweerder.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof in de bovengenoemde Zaak, zal Verkooping worden gehouden op Doornkraal, in het gezegde Distrikt, op Zaturdag, den 18den Februarii, 1882, van het volgende, namelijk:—Eene hoeveelheid huisraad, wagen, kar, ploeg, enz.

JAMES M. CROSBY, Opperbaljuw.

8sten Februarij, 1882.

Kaapsch Distrikt.

In Zake tusschen W. A. LIPPERT & Co. Eischers, en WILLIAM A. BAKER, Defendant.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof in de bovengenoemde Zaak, zal Verkooping worden gehouden aan de Woning van Verweerder, te Nieuw Brighton, in het gezegde Distrikt, op Zaturdag, den 25sten Februarij 1882, ten 11 uur v.m., van het volgende, namelijk:—Verscheidene Artikelen Huisraad.

JAMES CROSBY, Opperbaljuw.

13 Februarij 1882.

Vogelstruisvederen.

DE Ondergeteekende koopt Struisvederen en is te vinden van 8 uren v.m. tot 5 n.m. te No. 5 St. Georges-straat.

E. G. ASPELING.

EEN BAZAAR

ZAL (D.V.) WORDEN GEHOUDEN

OP DONDERDAG, 16 FEB. 1882,

TE "PHILADELPHIA,"

TOT DELGING DER KERKSCHULD.

Ossen, Schapen, Lammeren, Pluimvee van allerlei Soort, Boeren- Brood, Koorn, Rog, Dames Handwerk van Fijne en Grove Kwaliteit, Kinderspeelgoed en nog vele andere dingen zullen verkrijgbaar zijn.

Belangstellende Vrienden van Kaapstad, Stellenbosch, Paarl, Malmesbury en andere plaatsen zullen welkom zijn op dien dag.

Giften zullen nog met dank worden ontvangen door den Kerkeraad van Philadelphia en door den Broeder Onderling DRUIJF, te Rondebosch.

JOHN BACKHOUSE,

HOROLOGE- EN KLOKKEMAKER

(VAN BOXELL'S, BRIGHTON),

No. 1, KORTEMARKTSTRAAT

BEN HUIS VAN DE HEREN

WENTZEL & SCHLESWIG.

Horologes, Klokken, Weerglazen en Telephonen hersteld en geregeld. Elektrische Klokken en Schellen opgesteld of gerepareerd. Mathematische, Philosophische en Optische Instrumenten gerepareerd.

J.B. verstaat het Mechanisme van Astronomische Klokken, Muziekdozen, enz., degelijk en is bereid zich met het Opwinden, Schoonmaken en Reguleeren van Klokken bij het jaar (persoonlijk) te belasten.

Informatien te bekomen bij de Heeren JONES COSNETT & BALL.

H. J. ZOER.

Attorney, Notary Public and Conveyancer.

OFFICE

11, CASTLE-STREET, CAPE TOWN,

"Zuid-Afrikaan," Newspaper Office

APPLICATIEN

VOOR de betrekking van Hoofdonderwijzer aan de Gouvernements School te Kroonstad, in den Oranje Vrijstaat, worden bij dezen aangevraagd tot op ZATURDAG, den 8sten APRIL 1882, te worden ingezonden bij den Landdrost van Kroonstad, als Voorzitter van de Districts Schoolcommissie. Salaris **£150 per jaar met ruime vrije Woning**, door het Gouvernement verschaft, en £150 aan Schoolgelden, terwijl bij goeden voortuitgang van de School, op aanbeveling van den Inspecteur van Onderwijs, jaarlijks een Gouvernements premium van £50 aan den Onderwijzer is toegekend. De Gouvernements Onderwijzerswoning, zoodra voltooid, zal ruimte voor 10 of 12 Kostleerlingen hebben.

Applicanten moeten Certificaten van goed gedrag inzenden, alsmede Certificaat van bekwaamheid, gelijkstaande met die van eenen tweede Klasse Onderwijzer.

J. N. BLIGNAUT,
Landdrost.

PHOTOGRAPHISCH STUDIO

VAN DEN HEER

BARNARD,

37, Adderleystraat, Kaapstad,

Tegenover het Magasijn van den heer BURMESTER.

CARTE Portretten, Cabinet Portretten, "Imperial" Portretten, in Vignetten, Medaillon, en op al de nieuwste wijzen. Miniaturen voor Lockets en grootere Portretten, prachtig gekleurd.

Vergrootingen van Portretten, gemaakt zoo groot als men hebben wil, en afgewerkt in Olie- of Waterverw.

Ten einde den goeden naam, welke dit Studio zoo lang genoten heeft, te behouden, wordt er geen moeite gespaard om aan iederen begunstiger alleen eerste klasse, goede en sprekendgelijkende Portretten te leveren.

S. B. BARNARD.

De Paarlsche Bank,

PAARL.

OPGERIGT SEPT. 1852.

Nominaal Kapitaal	... ...	£ 41,430
Opbetaald Kapitaal	... ...	13,810
Reservefonds	... ...	11,310

DIRECTEUREN:

Wel-Ed Heer P. C. LE ROUX, Voorzitter.
" " O. T. DE VILLIERS.
" " P. R. RETIEF.
" " F. J. HUGO, P.zn.
" " P. J. MALHERBE, G.zn.
" " A. J. MARAIS, J.zn.
" " SEB. V. VAN NIEKERK
" " J. A. BERNHARDI.
" " J. J. MINNAAR, Senr.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita, het tarief te worden vernomen ten haren kantore.

De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

AGENT, KAAPSTAD:

Cape Commercial Bank.

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

DE HEER

G. MONTGOMERY WALKER,

Prokureur, Notaris en Trantspoorbezorger,

STELLENBOSCH.

GEVESTIGD IN 1825.

T. H. & B. T. LAWTON,

33, BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

Tusschen de Wesleyaansche Kerk en de Metropolitan Hall.

Makers en Invoerders van Blikken, Koperen en IJzeren Goederen,

Brandewijnketels, 1 tot 8 Halfaam
Koperen Rozijnketels
Koperen Konfijtketels en Taartpannen,
Koperen Ketels met Komforen
Koperen Strijkijzers en Tinnen Theepotten,
Koffiepotten met Komforen
Worstmachines en Koffiemolens
Ronde en Vierkante Trommels
Melkkarnen en Houten Balies
Messen, Vorken en Lepels
Roomblikken, Koekvormen en

Alle Huisbenoodigdheden.

Gedrukt bij Hofmeyr en Regter,
No. 11, *Kasteelstraat Kaapstad.*